

Proletari din toate țările, uniți-oă!

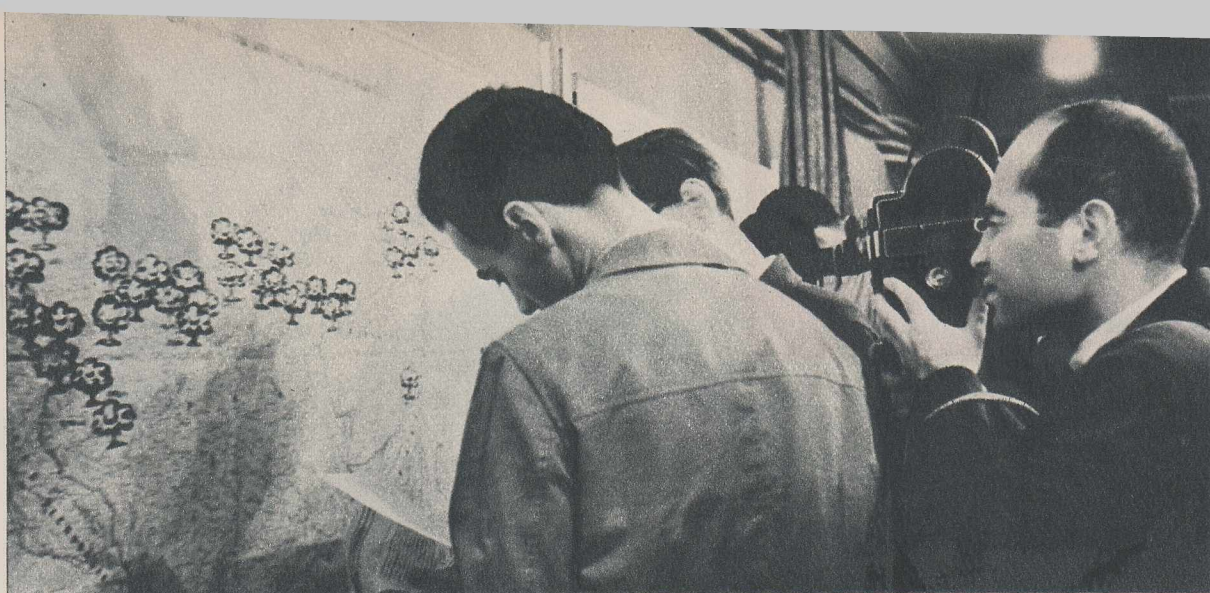
LACARA

Nr. 35 (327) - 2 septembrie 1961

Buletinul Cultural
Regională
Hunedoara-Deva

Ziaristi sovietici și străini cercetează cu deosebit interes documentele secrete ale pactului C.E.N.T.O., date publicității recent la Moscova și care constituie o zdrobitoare demascare a monstruoaselor planuri ale acestui bloc militar imperialist, îndreptate împotriva U.R.S.S. și a altor țări iubitoare de pace, precum și împotriva chiar a unor țări ce fac parte din C.E.N.T.O. Pe harta care se vede în fotografie sînt însemnate cu „cluperci” atomice regiunile din Iran, Pakistan și Afganistan, care ar urma să fie transformate în zone ale morții.

Cu prilejul Săptămîinii filmului românesc, la Moscova au fost prezentate filmele românești „Setea”, „Darclee”, „Furtuna” și „Nu vreau să mă însor”.

Paradă militară laotiană la Phong Savan (provincia Xieng-Kuang) cu prilejul aniversării unui an de la acțiunea întreprinsă în august 1960 de forțele armate conduse de căpitanul Kong Le.

Conferința Consiliului economic și social inter-american, care s-a desfășurat timp de 13 zile la Punta del Este (Uruguay) s-a încheiat fără ca inițiatorii ei de la Washington să poată obține în rîndurile delegațiilor țarilor latino-americane crearea unei atmosfere ostile Cunei — așa cum își propuseseră. Dimpotrivă, reprezentantul Cunei, Ernesto Guevara, s-a bucurat de o primire călduroasă. În fotografia noastră: Ernesto Guevara vorbind la conferință.

Micul comentariu

S-A COMANDAT UN IDEAL

de Florica ȘELMARU

Pe vremuri, cînd un monarh sau un membru al augustei sale familii avea de ascuns vreun cusur fizic congenital sau căpătat, comanda meșteșugarilor curții o improvizată vestimentară care să ascundă amănuntul buclucos. Tocurile înalte au apărut ca să sporească prestația unei staturi insuficiente, rochiile cu crinolină ca să tînuiască disimetria unor solduri. Este, evident, mult mai greu ca, în loc de a ascunde privirilor un inestetic detaliu anatomic, să investimînțezi trupul întreg astfel încît să pară cu totul altceva decît este în realitate. Totuși, această sarcină îngrată este cea pe care lumea capitalistă o încredințează ideologilor săi. Cu ațit mai stăruitor, cu cît semnele îmbătrînirii se înmulțesc pe făptura fizică și morală a vechii lumi.

În ultimii ani, în tot occidentul și mai cu seamă în Statele Unite, o sumedenie de „comisi”, „grupuri de studiu”, „echipe de lucru” etc., substanțial finanțate de instituții în genul fundațiilor Rockefeller sau Ford, au fost însărcinate să confecționeze... un ideal. Un ideal care să galvanizeze conștiințele și, prin forța sa mobilizatoare, să se opună în mod eficient — firește, comunismului.

Este adevărat, Nimeni. Oamenii vor să trăiască — iar chemare la viață, la viață liberă și creatoare, este comunismul.

Cît despre idealul comandat atelierelor de specialitate ale lumii capitaliste — după ultimele știri încă nu a fost livrat. Și nici nu sînt speranțe să fie. Pentru că un ideal nu se confecționează la comandă și cu materialul clientului.

În cazul de față de altminteri, și materialul clientului e cu defect: nu orice ideologie poate oferi oamenilor un ideal.

fotocronica
FLACARII

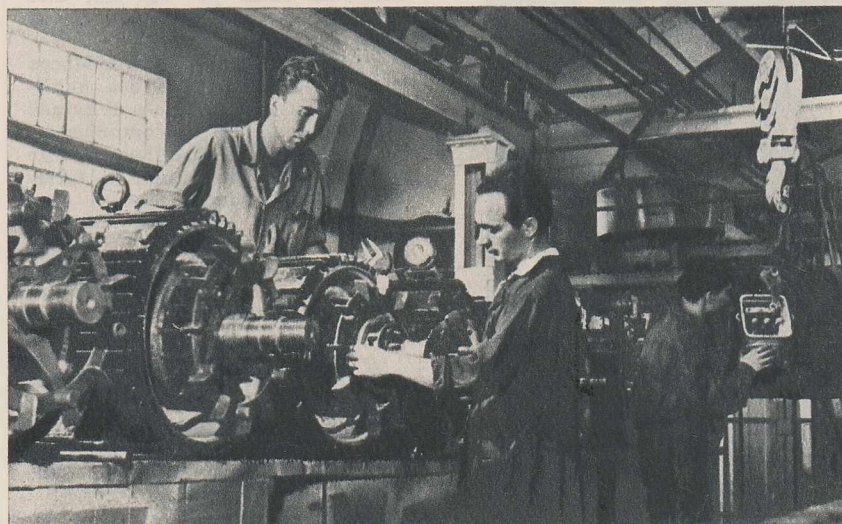
Pe șantierul noului Combinat siderurgic de la Galați au sosit puternice utilaje moderne pentru săpăturile fundațiilor și construcția drumurilor de acces.

Noi podoabe arhitectonice ale Capitalei. A fost terminată construcția celor două impozante blocuri din preajma Muzeului Simu. În prezent se finisează interloarele.

„Cum să ne îmbrăcăm” se întitulează prezentarea modelii organizată în noul local al Cîrcului de Stat din București, cu care prilej Fabrica de confecții și tricotațe București a prezentat o bogată colecție de modele pentru bărbați, femei și copii.

Se desfășoară în ritm accelerat recoltarea porumbului furajer la G.A.S. Roșia, secția Alba, în vederea însilozării.

În lupta pentru economii, colectivul Uzinei de motoare electrice București a obținut importante succese: în primele 7 luni ale anului s-au realizat economii în sumă de 1.941.000 lei. Colectivul uzinei depune eforturi susținute pentru o calitate superioară a produselor. În fotografie: controlul de calitate la motorul electric de 75 kW în atelierul-montaj II.

SECRETUL LUI VASILE

Recitesc cu atenție în carnet, la lumina palidă a becului, numele oțelarului pe care toți îl rostesc în uzină. Recitesc și adresa. Într-adevăr, sînt pe strada Dealul Mare, o stradă nu prea lungă, dar largă și netedă. Mi se pare că am mai văzut-o de nenumărate ori. Casele, clădite cu mulți ani în urmă, par a avea la temelie același proiect. Mai în fiecare din ele locuiesc două familii. Bărbații sînt toți muncitori la combinatul metalurgic. Mai la fiecare poartă cîteva femei, iar în mijlocul străzii larmă asurzitoare. Copiii își consumă ultimele rezerve de energie înainte de culcare.

Am ajuns la nr. 91. Dar...

— E în schimbul de noapte!

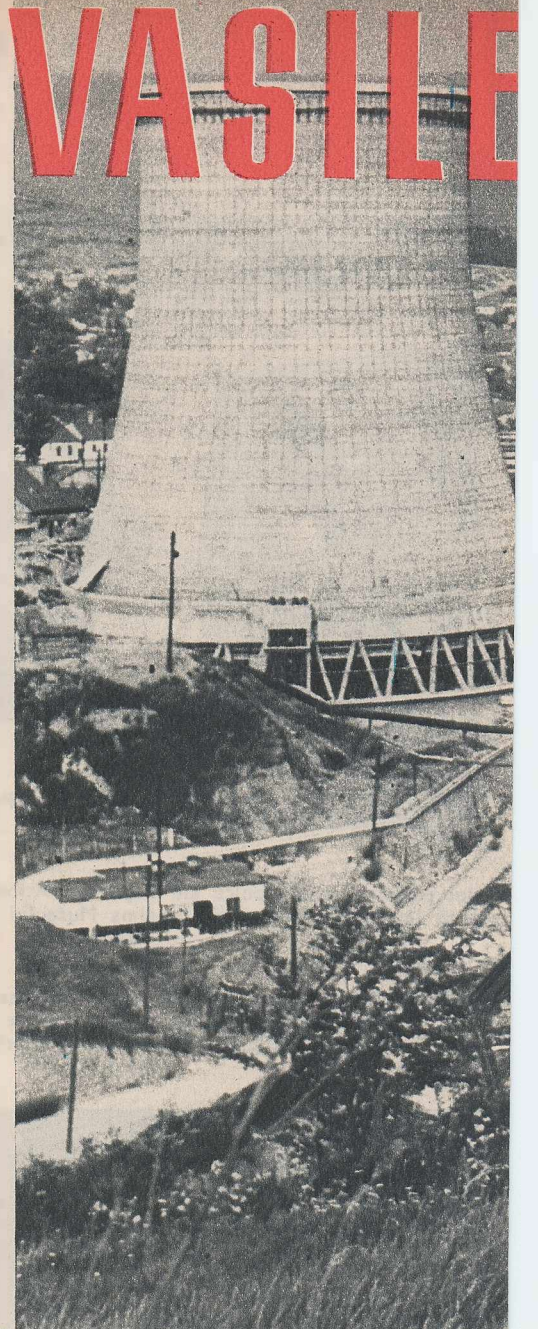
După atîta umblet, răspunsul acesta vine ca un duș. Îndărăt spre uzină! Întinericul a șters pînă și ultima diră de amurg. S-a înnoptat. Încet, încet, strada amuțește. Aci, Reșița își întreprinde activitatea pînă spre revărsatul zorilor. În schimb, pe nesimțite, reapare cealaltă Reșiță, coplesind într-un feeric spectacol apele Bîrzavei, străzile, casele. O vād la o asemenea oră, pentru prima dată. E o noapte străpunsă de lumina vie a lămpilor fluorescente, o noapte peste care se așterne din cînd în cînd tenta sîngerie a șarjei de oțel, o noapte punctată de răbufnirile blumurilor incandescente și de explozia scînteilor ce se revarsă din lingotierele proaspăt încărcate. Reșița aceasta nu doarme niciodată! De aproape două secole clocește! Acolo jos, lîngă apa Bîrzavei, se plămădește cam o treime din oțelul țării, de acolo pornesc spre „Electroputere” motoarele diesel, acolo se nasc turbinele, șinele și podurile de cale ferată. Hunedoara, Calanul, Romanul și atîtea monumentale construcții industriale înălțate de puterea populară se sprijină pe osatura de fier fabricată de Reșița. Nu există întreprindere metalurgică din țară care să nu apeleze la Reșița. Și „cetatea de foc” — pivot de nădejde al socialismului, căreia partidul îi acordă atîta prețuire, trasînd sarcina reconstruirii și

înnoirii sale din temelii — răspunde tuturor, lucrînd zi și noapte fără o clipă de răgaz.

Cobor într-un tîrziu, fascinat, către Reșița vie. Cu fiecare pas mi se pare că strălucirea sa a rămas suspendată de bolta cerului. Acum, cînd pășesc între giganții ei, nu-mi mai pare atît de solemnă. E sobră și gravă. Fumegă, urlă prin gurile sirenelor și locomotivelor, te amenință la tot pasul cu macarale, cu scînteii, cu dogoare de mii de grade, dar mai cu seamă cu dimensiunile sale.

Totul e însă impresie de moment. Altfel, mai atent cercetată, Reșița se dezvăluie ca o „cetate” bine organizată, în care fiecare agregat ascultă comenzile oamenilor și se supune voinței lor. Din mulțimea uzinelor și agregatelor oțelăria se distinge repede. În jurul ei noaptea s-a destrămat. Văpaia orbitoare a cuptoarelor Siemens-Martin proiectează la cîțiva metri siluete de uriași și nu de oțelari. La cuptorul nr. 2 deslușesc printre ele pe cea a prim-topitorului Vasile Mocea, mai înaltă decît celelalte. Omul răscolește cuptorul cu o vergea lungă de metal. Afiță cîteva clipe dogoarea de mii de grade, apoi răstoarnă într-un cubilou proba de oțel. Omul de pe strada Dealul Mare, oțelarul de la nr. 91, este în schimb. În schimbul de noapte. Privește suta de „grame” de oțel ce urmează să fie trimisă la analiză. Pare mulțumit, chiar înainte de a fi cunoscut verdictul laboratorului. Apoi, ridicîndu-și ochelarii de cobalt, își descoperă fața: un chip de bronz peste care se preling picături de sudoare. Nici nu puteam să mi-l închipui altfel pe prim-topitorul Mocea, de vreme ce aproape jumătate din oțelul elaborat de Reșița peste plan, în primul semestru al anului, este opera schimbului său: 1.720 de tone peste plan. Și-a depășit pînă și calculele proprii.

Cu șase luni în urmă, rostise în adunare angajamentul schimbului său: 1.500 de tone peste plan în cel de-al doilea an al șesenalului. Nimeni nu se îndoaia atunci că Mocea ar putea să rămînă dator măcar cu vreo tonă din angajament. Îl

...Privește suta de „grame” de oțel ce urmează să fie trimisă la analiză...

cunoșteau prea bine. Prim-topitorul socotise atent rezervele și puterile agregatului, ca și pe cele ale oamenilor. Dar calculele au căzut. Angajamentul a fost depășit în numai o jumătate de an. Un rezultat remarcabil despre care fiecare oțelar își vorbește cu legitimă mîndrie. Aș vrea să aflu însă secretul care stă la baza lui. Să-l întrebăm chiar pe el, mai ales că, din cîte observ, are cîteva clipe de răgaz...

Pe cît se pare, însă, Vasile Mocea nu-i de loc dispus să dea explicații. Pare supărat. Ce-o fi avînd? Din auzite îl știu comunicativ. Și iată că acum abia îi smulg cîte o vorbă. Nici nu-i atent la întrebări: își tot aruncă privirea cînd la tabloul de comandă, cînd la cuptor, cînd la macara. Nu-i loc de interviu în toiul nopții și mai cu seamă în fața cuptorului incins: prim-topitorul e absorbit de treburile lui.

— Hei! — strigă către unul dintre oțelari. Vezi ce-i cu trenul! Pistonează-i! Apoi se înseninează, mai mult decît mă așteptam.

— Trebuie să scoatem șarja și, dacă cuptorul n-are hrană la timp, indicii se dau peste cap.

Chiar atunci locomotiva șuieră undeva în apropiere, iar vagoanele încărcate cu fier vechi și

calcar își fac apariția. Mocea se mai linișțește.

Îmi stăruie în minte cele 1.720 de tone de oțel date peste plan de Mocea și ai săi și de aceea caut să redeschid discuția.

— Care-i „secretul“?

Prim-topitorul Vasile Mocea arată surprins, deși i-am pus întrebarea asta pînă acum de trei ori.

— Nu-i nici un... secret. Lucrăm ca toți ceilalți.

Tot n-a răspuns la întrebare. Și pe deasupra... iar se depărtează. A intrat în camera de comandă. Dirijează flacăra. Maistrul Ion Bălan îmi șoptește:

— Cred că în termică stă „secretul“ lui Mocea. Tot timpul cît se plămădește șarja, nu slăbește flacăra din ochi. O îndreaptă acolo unde e nevoie mai mare.

De acum n-o să mai fie un secret. Am să-l dau în vileag. Dar după un timp aflu că descoperisem America. Pînă și electricianul de întreținere, Gavra, cunoaște acest „secret“. Stenghel, Florea Bălan, ceilalți topitori-șefi procedează la fel. Ce... secret?! L-ar fi păstrat Mocea pentru sine, el care-ți sare în ajutor oricînd se ivește vreo dificultate cît de mică?

Ciudat om e prim-topitorul Mocea — socotesc întrucîtva necăjit. Dacă ar fi mai comunicativ!

De la laborator sosește rezultatul. Proba e bună. Șarja se poate elabora. Acum nu mai poți sta de vorbă cu nimeni. Mocea pare și este un adevărat comandant. Împarte ordine scurte și precise. Fiecare oțelar trece la locul lui — unul pregătește canalele pentru scur-

...Apoi, ridicîndu-și ochelarii de cobalt, își descoperă fața...

Aici împarte ordine... Rodica.

gerea zgurei, ajutorul său sparge crusta pentru a face loc șarjei, un altul stă pregătit să calmeze oțelul. Iar Mocea... Mocea este pretutindeni. Chipurile oțelarilor par iarăși turnate în bronz. În sfârșit sosește clipa când trebuie dat drumul șarjei. Eliberat, oțelul țîșnește în flăcări și curge, ca o apă vie, în oala uriașă. Sublim spectacol! Strașnici oțelari! Toți, unul și unul, alcătuind un colectiv sudat, puternic.

1.720 de tone peste plan în prima jumătate a anului! Oare cât vor mai da în următoarele șase luni? Cât oțel peste plan vor plămădi în cuptor pînă la sfârșitul șesenalului? Cîte turbine, cîte tractoare, cîte locomotive diesel electrice vor putea fi oare fabricate din oțelul realizat peste plan de acești oameni pătruși pînă în adîncul inimii de însemnătatea marilor sarcini pe care partidul le pune în fața întregului popor?...

În oțelărie s-au ivit zorile. Mocea și ai săi reîncep asaltul. Cuptorul trebuie verificat și încărcat. Zidarii sînt la datorie. Prim-topitorul e în mijlocul lor. Nu scapă din ochi nici cea mai mică fisură a vetrei. Zidarii sînt oameni conștiincioși. Dar Mocea îi cicălește. La cuptorul nr. 5 topitorul șef îi lasă să-și vadă singuri de treabă. Aci, la 2, ajustarea vetrei parcă-i reparație generală.

— Cunoaște meserie omul — precizează unul dintre zidari. Pînă mai acum vreo 10-12 ani era de-al nostru — zidar, ca noi.

Poate că în asta stă ascuns „secretul”: Mocea are avantajul de a cunoaște încă o meserie!

Urmează încărcarea. Alături, la vecini, merge; dar nu ca aci. Cu 2-3 ceasuri înainte Mocea se îngrijește să aibă suficient minereu, fier vechi, calcar. Și acum le are pe toate la îndemînă. Orice întîrziere la încărcat înseamnă căldură pierdută, înseamnă timp mai mult pentru șarjă. Or, Mocea e recunoscut ca maestrul șarjelor rapide. De la începutul anului pînă acum a elaborat peste 60 de șarje rapide.

De fapt „secretul” lui Vasile Mocea constă în organizarea precisă a muncii, în supravegherea atentă a flăcării, în asigurarea regimului termic optim, în aprovizionarea cu materie primă din timp, în stăpînirea meseriei și — mai ales — în pasiunea cu care lucrează.

★

Către ora prînzului urc din nou spre strada Dealul Mare. Mă uit cîteva clipe printre zăbrelele gardului pe care stă prinsă plăcuța cu numărul 91. Prim-topitorul muncește. Aci însă, departe de flacăra iute a cuptorului, oțelarul și-a pierdut autoritatea. Aci împarte ordine... Rodica.

— Ai sărit o floare!... Mai adu-mi apă!

Și oțelarul se supune ascultător. Se întoarce, udă floarea pe care a sărit-o, umple apoi din nou stropitoarea pe care micuța Rodica o mînuiește cu grație. Tatăl și fiica au o pasiune comună — florile, iar îngrijirea lor intră în programul zilnic. De altfel nu e singura preocupare... extraoțelărească în care prim-topitorul e secondat de fiica sa. Cînd tatăl se apleacă asupra cărții, Rodica este lîngă el. Cînd prim-topitorul ascultă cu atenție piesa de teatru transmisă la radio, fiica își face loc pe genunchii

săi. Pasiunile sînt înnăscute, dar se și formează. Mai cu seamă cea de bun gospodar. Casa lui nu-i prea arătoasă, dar interiorul e mobilat cu gust. Și-i curat pretutindeni. Închipuieți-vă un oțelar de talia lui Mocea, care nu intră niciodată în casă cu pantofii. Și Ana, soția, nu este de loc o femeie severă!...

Cînd nu-i la cuptor, Vasile Mocea este într-adevăr un om comunicativ. De data aceasta reporterul e mai zgîrcit la vorbă. Dar gazda e un psiholog desăvîrșit. Găsește subiecte comune cu care mă ațîță: amintiri din țara constructorilor comunismului, amintiri despre București și mai ales impresii dintr-o vizită recentă în Capitala de „nerecunoscut”. Apoi discuții despre plaiurile natale ale lui Mocea. Despre părinții săi, țărani întovărășiți într-un sat din regiunea Crișana, amintiri despre stațiunile de odihnă pe care le-a vizitat în concediile din ultimii ani, întîmplări din viața și munca oțelarilor săi, în sfîrșit discuții despre... fotbal. Grozav îi place fotbalul! Numai că e puțin mîhnit. Echipa sa preferată, echipa Clubului sportiv muncitoresc din Reșița, i-a oferit anul acesta prea puține satisfacții.

— Să-i vedem la toamnă. În tot cazul, am să-mi cumpăr „motor” (în limbajul reșițenilor, motor înseamnă motocicletă). Nu-i fotbal de calitate aci, o să plec numaidecît la Timișoara, la Arad. Și pe urmă, cu „motorul” tău mai ai un avantaj: ajungi mai repede cu familia, duminica dimineța, la Văliug. Acolo ai și munte, ai și mare! (E vorba de lacul de acumulare al hidrocentralei de la Văliug; sute de oțelari, de furnaliști, de strungari aleargă acolo cu „motoarele” lor).

La cîștigul lunar — niciodată sub 2.000 de lei — cumpărarea „motorului” nu-i o problemă pentru Mocea...

Într-un tîrziu ne despărțim. Gazda ține să fie mai mult decît amabilă. Prim-topitorul și fiica lui mă conduc o bucată de drum, pînă pe coama dealului. Pînă acolo, de unde Reșița se profila aseară în feericul spectacol. O priveam tăcuți toți trei.

— Uite uzina lui taticu’ — mă informează Rodica... Uzina lui taticu’! Uzina noastră!

O privim iarăși tăcuți. Reșița clocotește. Reșița lucrează ziua și noaptea fără încetare; lucrează pentru socialism...

N. DĂSCĂLESCU

...Sute de oțelari, de furnaliști, de strungari vin cu „motoarele” lor aici, la Văliug.

1

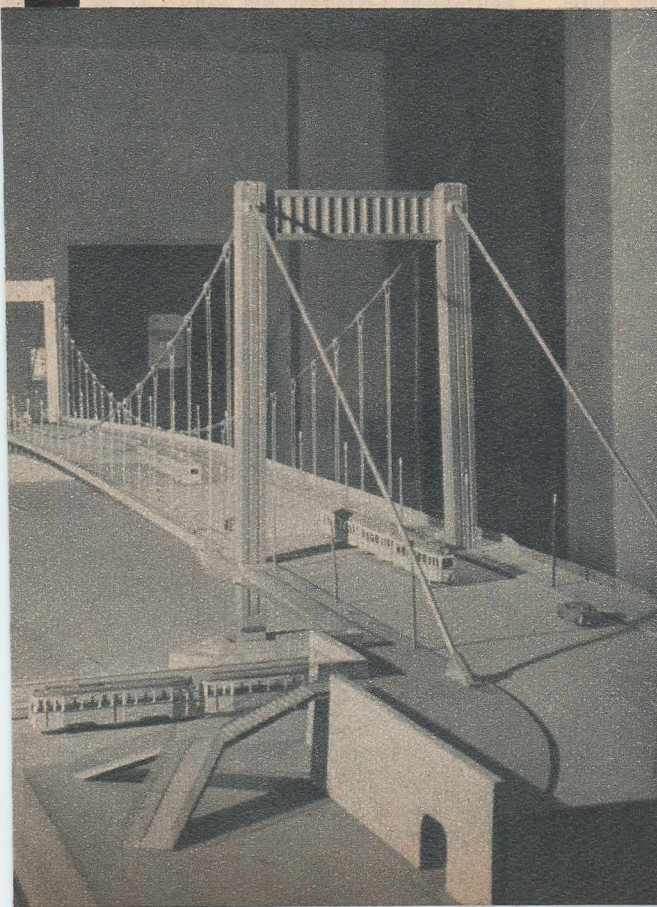
CONSTRUCȚII NOI LA BUDAPESTA

2

1 În cei 16 ani care au trecut de la eliberarea Ungariei de sub jugul fascist, poporul ungar a obținut importante succese pe tărîm economic și cultural. Printre construcțiile ridicate în ultima vreme la Budapesta se numără și aceste moderne blocuri de locuințe.

2 Cunoscutul pod Erzsébet din capitala R.P. Ungare va fi complet modernizat. În 1964, cînd reconstrucția sa va fi terminată, pe podul Erzsébet vor putea circula simultan șase șiruri de vehicule. În fotografie: macheta podului.

3 În anii puterii populare, în R. P. Ungară s-au construit numeroase școli noi, frumoase și încăpătoare. Fotografia reprezintă unul din noile localuri de școală, date în folosință la Budapesta.

3

Vraja apelor

„Primul pescar amator a fost desigur un pithecanthropus erectus rătăcit într-o noapte caldă de august pe malurile Neajlovului, prin crîngul de fanerogame de la Comana. Beat de atîtea arome și constelații clătinate de lumina tulbură a lunii, el s-a așezat pe malul apei spărgînd alene, c-un băț de alun, tingirea undelor. O roșioară de aramă cu ochii bulbucați s-a agățat de virful nuielii și cetățeanul a dedus într-o istorică străfulgerare... pescuitul sportiv” (Insemnare de pe prima pagină a carnetului găsit la magazinul „Delta Dunării”).

„PRIMUL PESCUIT ÎNCEPE MÎINE — m-a anunțat la telefon nea Seppi, tehnician la o întreprindere din Capitală, vecinul meu de curte și mare meșter pescar.

La trei dimineața eram pe stradă, în fața casei. Pe la trei și jumătate a venit și nea Seppi. La gară am ajuns pe la patru și un

sfert, pe jos, că nu porniseră troleibuzele. Pescarii nu obosesc niciodată la drum. Așa m-au asigurat în trenul de Snagov prietenii lui nea Seppi. De la gara Snagov-sat și pînă la debarcader nu sînt decît trei kilometri. La debarcader am așteptat o jumătate de oră pînă a venit bacul de ne-a trecut dincolo. În orice caz, la șapte eram pe malul lacului, cu treștiile fixate în stănoage, cu juvelnicul lîngă mine și minciocul pregătit. Răsăritul îmi bătea drept în creștet. Moțaiam toropit de căldură, dar mi-era imposibil s-adorm. Iar peștii nu mușcau de loc în dimineața asta. Pe la unsprezece s-a acoperit cerul. Nea Seppi mi-a zîmbit. Pe vreme închisă cade pește la cîrlig. Am plecat după bărci. Peste cîțva timp navigam pe mijlocul Snagovului hătuți de vînt și de ploaia care se pornise să toarne cu găleata.

Am prins doi peștișorii! Mă uit la ei uimit. Ce specie or fi? În orice caz, puși cap la cap, măsurau aproape opt centimetri. Pe la șase seara, storși de vlagă, luptam din răsputeri la rame să tragem bărcile la debarcader. Ultimul vaporeș pleca la șapte și jumătate. Ploaia se întetise. Ochii îmi sclipeau de febră. Totuși în trenul arhiplin ce ne ducea spre București, ascultam copleșit de un fior de plăcere (și invidie) rezultatele zilei.

Un cetățean de la filiala „23 August” prinsese o știucă de trei kilograme. Ne arăta semnificativ spre rucsacul plin. Ce-i drept, nu ne-a arătat și știuca... și nici ceilalți pești.

Spre deosebire de vînători, pescarii, însă...”

„Baia de oxigen la presiune, din acea duminică de pomină, își arăta roadele. Dormeam adînc. Somni uriași se repezeau (în vis) la cîrligele mele și cînd să-i trag din apă îmi fugeau din mină cu undițe cu tot”.

„LA CEL DE AL DOILEA PESCUIT AM PORNIT SÎMBĂTĂ NOAPTEA, pe la douăsprezece și jumătate, din gara Filaret. Spre Comana. La patru dimineața, pe întunericul cetos de dinaintea zorilor, vreo șase inși orbecăiam prin viroagele de pe malul abrupt al Neajlovului, cătînd să răzbim spre locurile de pescuit, de anul trecut, ale echipei de la întreprinderea unde lucra nea Seppi. Acolo își aveau lăsate (și bine pitite) undițele. N-am mai găsit nici locurile și nici „betele”!

Innoroit pînă la genunchi, cu fața zgîriată de smiclele de alun, pe malul gîrlei, admiram cuprins de o vibrație unică cel mai sublim răsărit pe care l-am văzut vreodată. Aburi fantomatici pluteau pe fața lucie a apei, spartă ici și colo de pești roșietici ce săreau după gîngăniile dimineții. Cercurile unduitoare se închideau deasupra lor o dată cu imaginea zguduitoare a tumultului de pești întrezărită pentru o clipă. Zeci de pagini din Sadoveanu îmi apăreau în retină.

Frînt de oboseală, m-am întors acasă cu

cea mai mare roșioară ce s-a prins vreodată la Comana și cu imaginea nepieritoare a văii Neajlovului, microparadis terestru necunoscut bieților mei colegi ce-și dansau duminicile cu cravata la gîtlej, năclăiți de zăduful noptilor de vară tîrzii”.

„N-AM SĂ UIT NICIODATĂ ARGESUL, așa cum e el la Mihăilești. Vrînd să mă descurc și singur, am plecat la pescuit de somotei. Nea Seppi era cu băieții la Melete. O zi întregă, cu ochii bolnavi de sclipirea nesfîrșită a undelor gîrlei pe sub sălcii mirositoare, am așteptat în zadar să-mi vină vreun somotei în cîrligul în care agățasem un zar de cașcaval. Am îngurgitat peste o jumătate de kilogram de cașcaval tăiat în bucățele mici, cubice, așa cum îi place somnului... Un cetățean de lîngă mine, localnic pesemne, consimțea la nefericirea mea:

— Geaba dai, dom'le, cu brînză!...

— ?!

— Aci, la noi, somnul se prinde numai cu astea...

Și mi-arătă ceva în mîna-i arșă de soare.

— Ce-s astea?

— Gogoși de mătasă...

— Dă-mi și mie...

— Păi, să-ți dau...

— Să trăiești...

— Zi, n-ai niște cîrlige?...

Aveam. I-am dat vreo patru. A plecat mulțumindu-mi.

Am plecat și eu tîrziu de tot, spre București, cățărînd într-un camion de ocazie. Așteptînd somnul care să mănînce gogoși, pierdusem și ultimul autobuz.

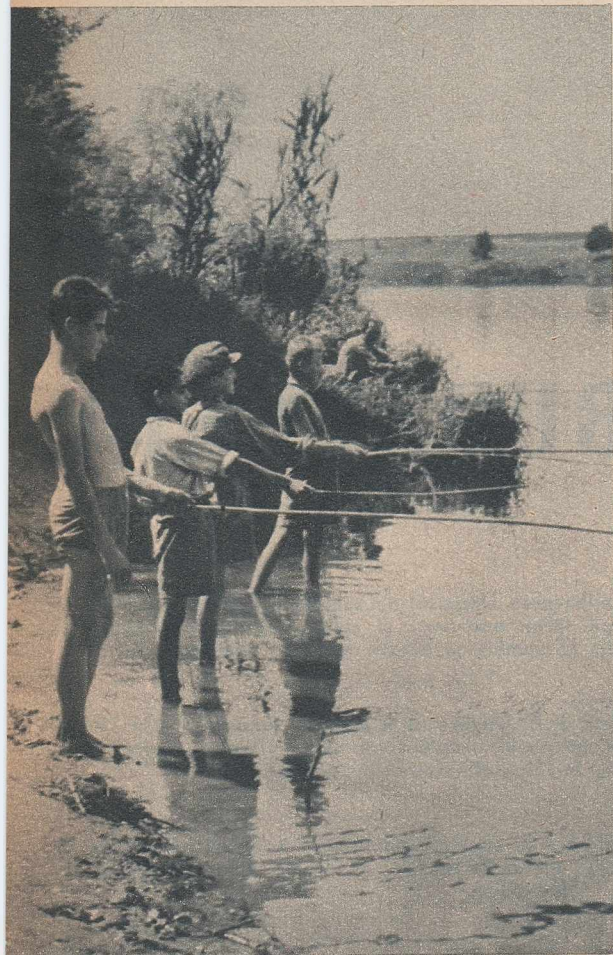
Am adormit adînc zîmbînd cu gîndul la bunul meu dascăl ce-mi vînduse niște „gogoși”, neștiind că-mi dăruise astfel cel mai bun „somn” pe care l-am avut vreodată.

Dimineața, am aruncat pe fereastră vreo șase ghemotoace informe și mîzgoase”.

„PESCUITUL ÎN APELE DE MUNTE l-am învățat la unda Oltului, la Călimănești, peste drum de gară. Mă aflam la odihnă și tratament cu ape, în aceeași vilă cu un mare pescar amator... specialist la păstrăvi. Trei săptămîni încheiate am pîndit și eu lumina vorioare a zorilor, cu picioarele în apă, aștep-

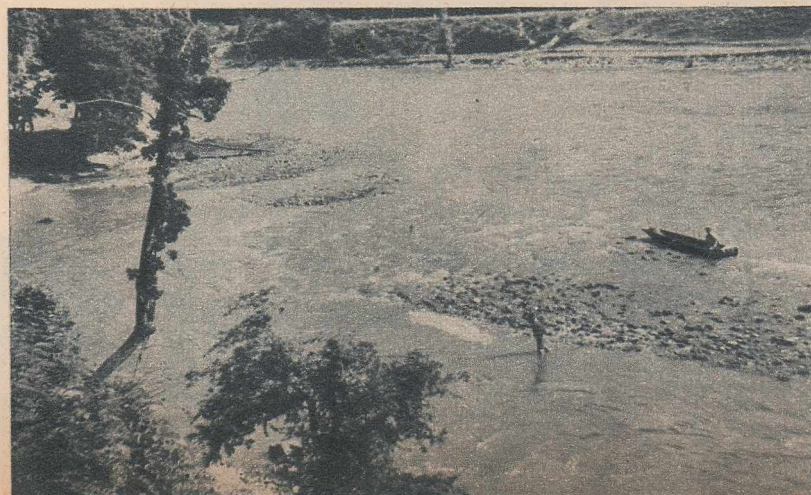
În unda învolburată a Oltului, peste drum de gară, la Călimănești, se prinde mai multă experiență decît pește. Privind ceasuri de-a rîndul la colegul meu din fotografie, am deprins arta răbdării fără de care un pescar amator nu e decît un... amator pescar.

La cîțiva metri depărtare „profesionistul” își arată îndemînarea (spre necazul amatorului...).

Generația fină, cu scule improvizate (și cu rezultate, totuși, mai concrete) lucrează în colectiv spre mirarea bătrînului pescar ascuns pe cel cocloc.

**RĂSFOIND CARNETUL
DE ÎNSEMNĂRI
AL UNUI PESCAR AMATOR**

tind păstrăvul în „mușcă”. Apa de Căciulata am băut-o mai târziu, în toamnă, la București, în Cismigiu. Era atât de urât mirositoare, încât singura mea mîngiere a fost să scot din cămară niște păstrăvior afumat în scoartă de brad, pe care să-l dumeșc c-o bucată de lipie caldă privind cu ai mei la televizor „Moartea unui coms-voiajor”. În rolul principal juca... marele pescar amator de la Călimănești”.

„PESCUITUL ÎN COLECTIV ARE UN FARMEC APARTE și mi-a rămas mult timp în amintire ieșirea în comun cu prietenii lui nea Seppi, la Melete, pe canalul Comasca. Am plecat noaptea din gara Filaretului.

De la Băneasa-Giurgiu am bătut vreo șapte kilometri. Cînd am ajuns în culmea satului, la Melete, podul de peste Dunăre, de la Giurgiu, se vedea scînteietor în bătaia reflectoarelor și-a brîielor de lumini, de parcă stătea la picioarele noastre. Vălurile nopții, despicate de razele lunii, ne lăseau să bănuim rețeaua infinită de canale în care mișunau ciortanii și bibanii. Ne-am smuls din beție și-am coborît spre Melete, la gazda care ne aștepta cu mămăliguța răsturnată pe fund de lemn, lângă o strachină plină de crăpcean tăvălit în usturoi. După cîteva ceasuri de somn priveam răsăritul pe malul canalului Comasca. În acest loc ferit, departe de calea ferată, eram masați vreo optzeci de pescari

adunați din tot Bucureștiul. Pe la prînz prinsesem vreo doisprezece ciortani. Și m-a pocnit o picoteală de nu-mi puteam propti pleoapele. Pe la șase, cînd m-au trezit, eram buimac de cap de-atîta somn. La zece seara aveam tren spre București. Și pune-te pe drum. Pe la Băneasa-Giurgiu, aproape de gară, mi-am dat seama că nu mai am ochelarii. Îi lăsasem pe iarbă, lângă salcia somnului de amiază. Așa c-am făcut cale întoarsă și-am privit din nou, fără ochelari, priveliștea de basm sadovenian a văii Dunării. Ochelarii i-am găsit abia a doua zi dimineața. Ciortanii îi sărasem de cu seară, să nu se strice. Dar praful s-a ales de ei. Pînă la gară i-am prăpădit, unul cite unul, ba la un bufet, ba la altul, pe unde găseam o tîgaie încinsă și o gură de vin rece... Mai mult de necaz!”

„BRACONAJUL DESCALIFICĂ PE PESCĂRUL AMATOR și am ajuns să constat asta chiar pe pielea mea. Era pentru a doua oară că mă ispitesc demonul de-a pescui de unul singur. De multe ori, în drumurile mele, mi-a atras privirea lucirea lacomă, pe care-o bănuiam plină de pradă, a unui ochi de apă, la un pod pe stînga, lângă Tîncăbești. Și iată-mă într-o primăvară, cu cităva vreme înainte de plesnitul mugurilor, că mă las încetîșor pe baltă. Picioarele mi se afundau în pămîntul plin de seva anotimpului. Dar dorința de-a simți zbătîndu-se în firul de nylon al undiței primul oblete al anului era mai tare decît orice.

După ore întregi de așteptare zadarnică am plecat.

Nu „mușcase” nimic.

Am ieșit pe cealaltă parte a bălții. La stația autobuzului, pe un stejer ce păzea malul povîrnit, era bătută o tablă mare de lemn: „CRESCĂTORIE DE PEȘTI! PESCUITUL INTERZIS!”

În autobuz m-a lămurit un vecin ce mergea la Balotești că lăna se scoate tot peștele din baltă...”

(Pe ultima pagină a carnetului era scris):

„Prietenii mei, pescării, nu vor rîde de mine. Trîdesc și eu, ca și ei, de mulțișor pe întinsul bălților bogate ale cîmpiei și de-a lungul și de-a latul gîrlelor de deal cu mrețe și clemi. Mișcarea și culorile priveliștilor mi-au încîntat și vrăjit de atîtea ori ochiul și mintea, încît sînt recunoscător celor care m-au deprins cu acest meșteșug... al pescuitului”.

DIN PARTEA AUTORULUI

Hotărîndu-mă să-l găsesc pe păgubaș și să-i înapoiez carnetul, m-am dus chiar a doua zi după-amiază la magazinul „Delta Dunării”. Venise ciortănică. Lume multă. Dulce crapul!

Mi-am luat inima în dinți:

— Tovarăși, nu se află pe aici vreun pescar amator care-a pierdut un carnet...

N-am să mi-o jert niciodată.

Zeci de ochi necruțători s-au întors spre mine...

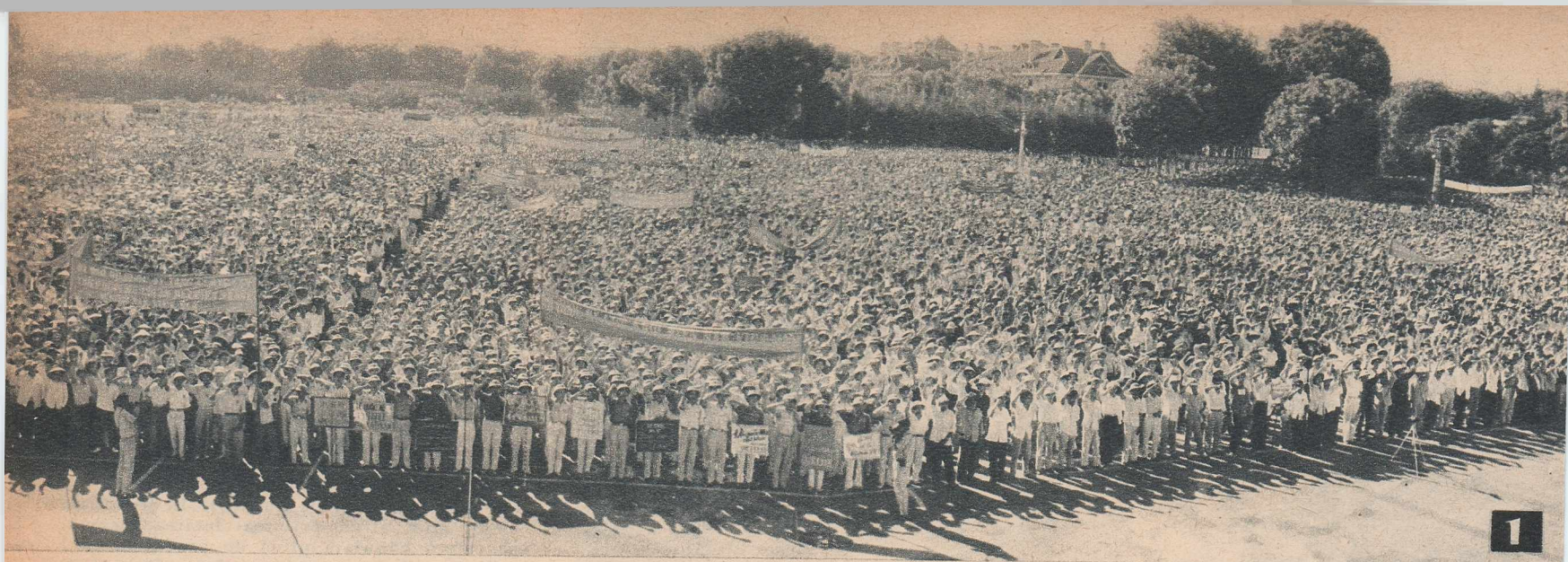
Mîine plec și eu la pescuit. La Comana, pe valea Neajlovului!

Mi-am scos și carnet! De la filială...

Vlad MUȘATESCU
Fotografiile autorului

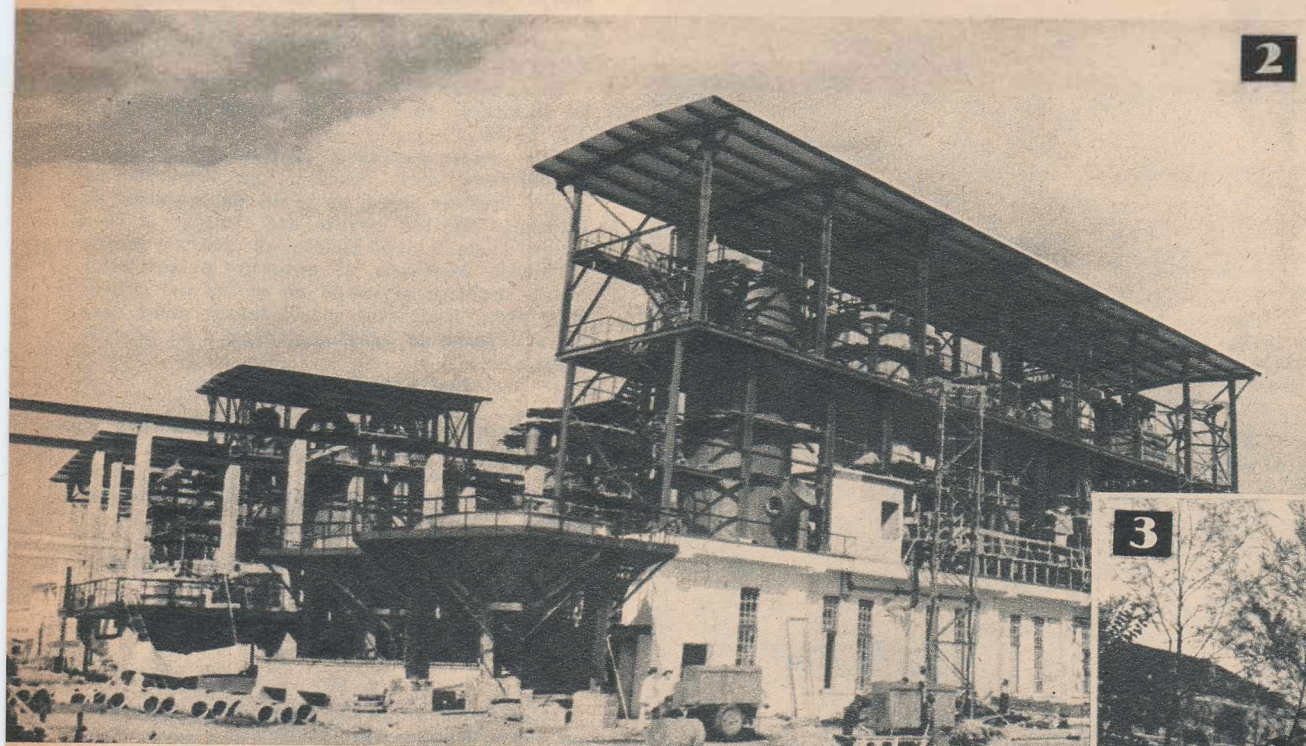
Fotografia vine să dezmință o prejudecată. Femeile pescuiesc, au multă răbdare..., uneori prind și pește. Chiar dacă peștele se ademenește în condiții de deplină liniște...

1

Imagini din R.D. Vietnam

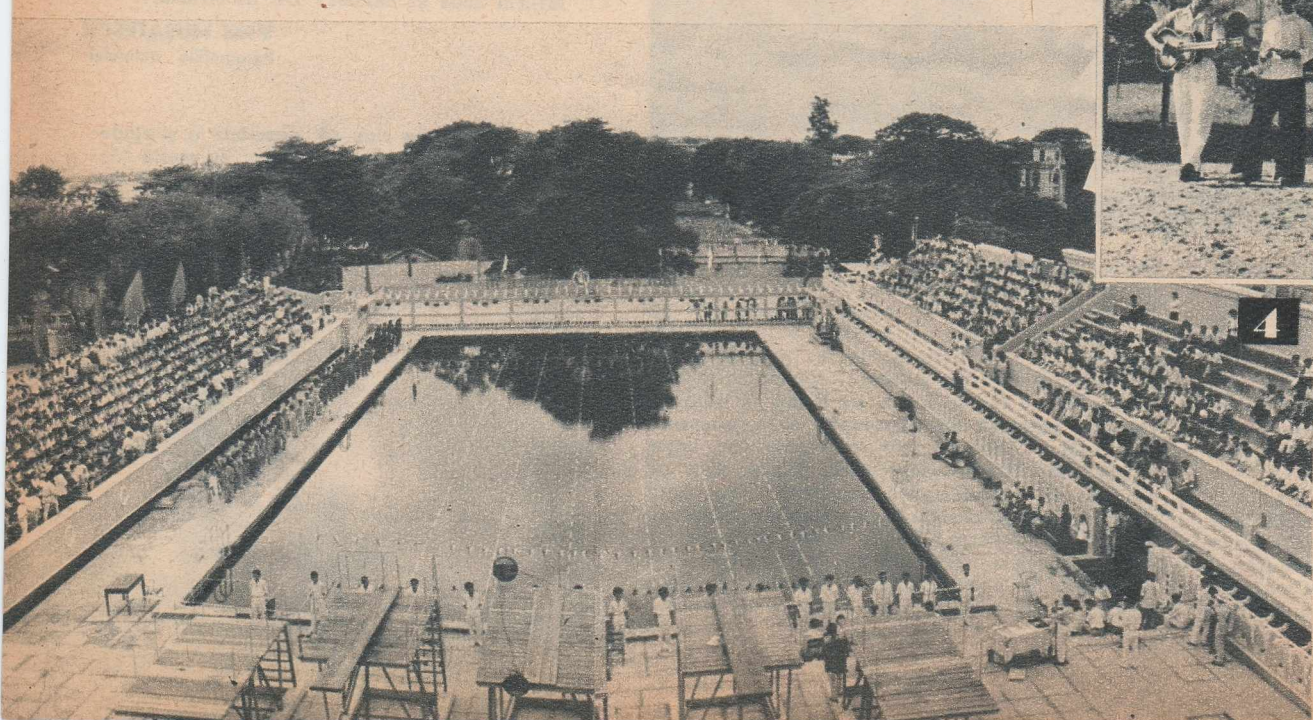

2

1 Poporul R. D. Vietnam se pronunță cu hotărâre împotriva dictaturii diemiste din Vietnamul de sud și a uneltirilor protectorilor americani ai clișiei de la Saigon, care împiedică în fel și chip reunificarea pașnică a Vietnamului. În fotografie: o uriașă demonstrație a locuitorilor din Hanoi — capitala R. D. Vietnam — pentru reunificarea țării.

2

În cei 16 ani care au trecut de la proclamarea — la 2 septembrie 1945 — a Republicii Democratice Vietnam, industria țării a luat o mare dezvoltare. În fotografie: aspect de pe șantierul uzinei de îngrășăminte chimice de la Lam-Thao, construită cu ajutorul U.R.S.S. Echipată cu utilaj modern, uzina va produce încă în acest an 100.000 tone îngrășăminte.

3

4

3

Numeroase case de odihnă sînt puse la dispoziția oamenilor muncii din R. D. Vietnam. Printre acestea este și casa de odihnă de la Sam-Son, situată într-un pitoresc cadru natural.

4

Cea mai modernă piscină din R. D. Vietnam, dispunînd de două bazine de înot, două tribune, săli de antrenament etc., a fost recent inaugurată la Haifong.

ISTORIA LIMBII ROMINE LITERARE

De curind a apărut în librării primul volum din Istoria limbii romine literare de Al. Rosetti și B. Cazacu.

Rod al unei munci îndelungate, al unei vaste și minuțioase documentări științifice, această lucrare, punând în valoare întreaga bibliografie anterioară a problemei, are meritul de a urmări, în primul rând, „modul în care s-a ajuns la aspectul normal, de astăzi, al limbii literare” și în al doilea rând, cum ne-o mărturisesc autorii, de a ne arăta „cum au apărut diversele stiluri ale limbii literare și cum s-au dezvoltat ele, influențându-se reciproc”.

Deosebit de interesantă ni se pare poziția pe care o adoptă profesorii Al. Rosetti și B. Cazacu în divergența de opinii privind interpretarea

conceptului de limbă literară și, ca urmare, în problema slăbirii începuturilor limbii noastre literare. Dacă unii lingviști susțin că limba română literară s-a format în perioada constituirii națiunii, adică în perioada celei de-a doua jumătăți a secolului al XIX-lea, iar alții caută începuturile limbii romine literare în creația populară orală, anterioară ca vechime secolului al XVI-lea (ceea ce ar rămâne drept o simplă supoziție, întrucât lipsesc textele care ar putea dovedi caracterul literar al vechiului folclor), autorii adoptă în această problemă o poziție mult mai justificată, mai științifică. Plecând de la ideea că prin noțiunea de limbă literară se înțelege limba comună a unui popor, supusă normelor gramaticale și lexicale, autorii Istoriei limbii romine literare se situează pe poziția celor care susțin că începuturile limbii romine literare sînt strîns legate de primele texte tipărite.

Pornind, astfel, de la cele dinții texte românești, care datează din prima jumătate a secolului al XVI-lea — inițial document păstrat este, după cum se știe, scrisoarea boierului Neacșu din Cimpulung către Hans Benker, judele Brașovului, în anul 1521 — autorii ajung să realizeze în acest prim volum o adevărată sinteză a dezvoltării limbii romine scrise, de-a lungul istoriei.

În ce privește prezentarea acestei sinteze, Al. Rosetti și B. Cazacu își însușesc concluziile la care au ajuns învățații sovietici care, bazați pe cercetarea faptelor istorice, constată că limba literară nu reprezintă numai un rezultat al unei îndelungate tradiții culturale, fiind purtătoare în masă a celor mai complexe și mai variate forme ale culturii, dar ea este, în același timp, mai ales, „un proces în dezvoltare”.

Inițiativa de a se edita o istorie a limbii literare romine e cum nu se poate mai binevenită. Problemele limbii literare au depășit în anii noștri sfera strictă a specialiștilor; ele interesează tot mai multe categorii de oameni cu diverse preocupări. Începutul publicării unei lucrări de acest gen, întocmită cu competență și răspundere științifică, e un ghid prețios în orientarea și informarea cititorilor.

Fănică N. GHEORGHE

Balerinii Magdalena Popa și Sergiu Stefanski.

La capătul primului an

Acum un an a coborît pe peronul Gării de Nord un grup de tineri: patru fete și un băiat. Se întorceau din orașul „Călărețului de aramă”, din Leninigrad, unde uceniciseră la școala nelutrecutului științe și arte a dansului rus. Tinerii erau: Magdalena Popa, Luminița Dumitrescu, Elena Dacian, Liliana Diaconescu și Sergiu Stefanski, care au fost angajați la Teatrul de Operă și Balet din București.

La capătul primului an de activitate scenică învățămintele deprinse au și început să dea roade. Întil au fost dansurile de recital. Pe scenele cluburilor din întreprinderi, în spectacole, în fața camerei de luat vederi a Televiziunii au apărut Magdalena Popa în fragmentul din „Spartacus” și Liliana Diaconescu în „Gayaneh” de Hacıaturian; „Valsul” de Mauriciu Vescan a fost dansat de Elena Dacian împreună cu Gabriel Popescu, iar în cel de Emanoil Ionescu a apărut Luminița Dumitrescu. Premiile parțiale ale Teatrului de Operă și Balet, acele spectacole în care un nou interpret intră într-un rol dansat de alți baletrini, le-au permis noi apariții tinerilor din „grupul de la Leninigrad”: Magdalena Popa în Masa-mare, Luminița Dumitrescu în Păpușa din „Spărgătorul de nuci” sau Sergiu Stefanski în Trubadurul din „Romeo și Julieta”. Deci un început promițător.

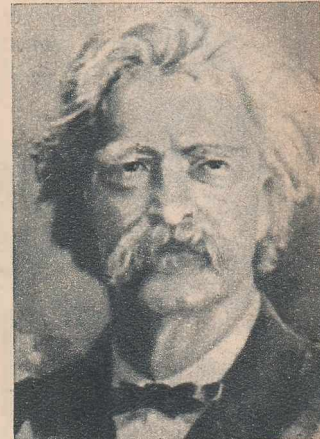
BALET

MARK TWAIN ȘI MAȘINA DE SCRIS

Primul manuscris literar din lume dactilografiat a fost „Aventurile lui Tom Sawyer”.

În 1870, Mark Twain, care se plimba liniștit pe una din străzile orașului Boston, a zărit într-una din vitrine o mașină cum nu mai văzuse pînă atunci. Curios din fire, a intrat în magazin, unde patronul i-a

demonstrat funcționarea mașinii. Scriitorul a devenit proprietarul ei, contra sumei de 125 de dolari.

Editorul Bliss a fost cuprins de o adevărată încântare primind acest prim manuscris dactilografiat, iar Mark Twain a fost obligat să promită în mod solemn că nu-și va mai aduce niciodată la editură operele scrise de mîna.

MUZICA

Am stat de vorbă cu cîțiva dintre compozitorii noștri despre lucrările ce le pregătesc în vederea noii stagiuni muzicale. Iată răspunsurile care ne-au fost date:

LA CE LUCREAZĂ COMPOZITORII NOȘTRI

ION CHIRESCU, artist al poporului, laureat al Premiului de Stat:

— Lucrez la trei cîntece de masă care exprimă ideea de pace și prietenie și la trei coruri a Cappella. Completez totodată colecția de cîntece și coruri pentru tineret și copii care va cuprinde în întregime circa 25 de lucrări. Am în pregătire și cîteva armonizări din folclorul nou.

ZENO VANCEA, maestru emerit al artei, laureat al Premiului de Stat:

— Am terminat tocmai un concert pentru orchestră. Am început lucrul în vederea realizării unei suite simfonice și a unui nou balet.

LAURENȚIU PROFETA: — Am terminat de curind muzica pentru filmul „Vară romantică” după scenariul lui Octav Păncu-lăși. În momentul de față lucrez la muzica pentru baletul

intitulat „Prinț și cerșetor”, după Mark Twain, autorii libretului fiind Oleg Danovschi și Ionel Hristea. Am de asemenea în lucru cîteva cîntece de masă și o cantată pentru copii.

GHERASE DENDRINO, laureat al Premiului de Stat:

— După o pauză de cîteva ani în muzica ușoară, voi reveni cu cîteva noi compoziții la care am început să lucrez.

FILARET BARBU, laureat al Premiului de Stat:

— Am terminat un balet într-un act, după o idee a poetului bănațean Victor Vlad Delamari-na. Actualmente lucrez, și sînt într-un stadiu destul de avansat, la o nouă operetă cu un subiect contemporan luat din Țara Oașului. De asemenea, am în pregătire, pentru viitoarea stagiune, o operetă-revistă.

ELLY ROMAN:

— Lucrez la o suită de cîntece pe versuri de Cicerone Theodorescu, intitulată „Suită dobrogeană”. De asemenea dau o ultimă formă muzicii noului concert-spectacol de Al. Andy, Mircea Crișan și Radu Stănescu, a cărui premieră va avea loc pe scena Teatrului satiric-muzical „Constantin Tănase”.

FLORENTIN DELMAR: — Pregătesc muzica noului spectacol al Teatrului de Estradă al regiunii București. De asemenea am început lucrul în vederea realizării unei comedii muzicale.

EUGEN TEGER: — Am în pregătire două coruri și o suită de cîntece ostășești. Totodată am în lucru și cîteva melodii de muzică ușoară.

N. SANDU

HEBRIDELE

...un grup de insule din apropierea coastelor Scoției au inspirat lui Felix Mendelssohn-Bartholdy compunerea unei uverturi (op. 26) în care tinărul muzician — pe atunci avînd numai douăzeci de ani — cîntă frumusețea și poezia aspră a mării nordice. Imaginea insulelor pierdute în ceață își găsește în melodile și orchestrația abilă a compozitorului corespondențe sonore, pline de culoare. Înregistrarea uverturii, în interpretarea Orchestrei simfonice a Radiodifuziunii din Berlin, dirijată de Horst Stein, sună cu o remarcabilă claritate a timbrelor, datorită realizării tehnice ireproșabile a casei de discuri „Deutsche Schallplatten Eterna”.

DISC

„LINIȘTEA MĂRII ȘI CALĂTORIE FERICITĂ”

...altă uvertură (op. 27), cu temă asemănătoare, a fost compusă în același an de compozitorul îndrăgostit de peisajul schimbător al mării. Deși aflat în preajma apelor însorite ale Mediteranei, Felix Mendelssohn-Bartholdy ducea dorul mării Scoției și scria: „Marea este și va rămîne pentru mine drept cea mai mare frumusețe a naturii”. Uvertura cu titlul de mai sus, compoziție descriptivă strălucitor orchestrată, a fost înscrisă în programul primului concert dirijat de Mendelssohn-Bartholdy la Gewandhaus din Leipzig. Înregistrarea, în aceeași interpretare de mai sus, aparține de asemenea casei de discuri berlineze.

VIBRAȚIA POEZIEI RUSE,

...a naturii și peisajului rus, sună cu adînci rezonanțe în „Serenada pentru orchestră de coarde” (op. 48) de Piotr Ilici Cealikovski. Compoziție deosebită gingașă, plină de grație și lirism, ea cuprinde teme ușor de reținut, ceea ce a făcut ca „Serenada” să fie extrem de populară. În partea finală („Tema russo”) orchestra de coarde dirijată de Mircea Cristescu transmite cu autenticitate mișcarea dan-

sului rus. Înregistrarea „Electreocordului” are o bună calitate sonoră.

„EINE KLEINE NACHTMUSIK”

... („Mica serenadă”) reprezintă pentru creația lui W.A. Mozart o culme a măiestriei și dăruirii sale melodice. Ea este construită în forma unei simfonii, cu cele patru părți clasice.

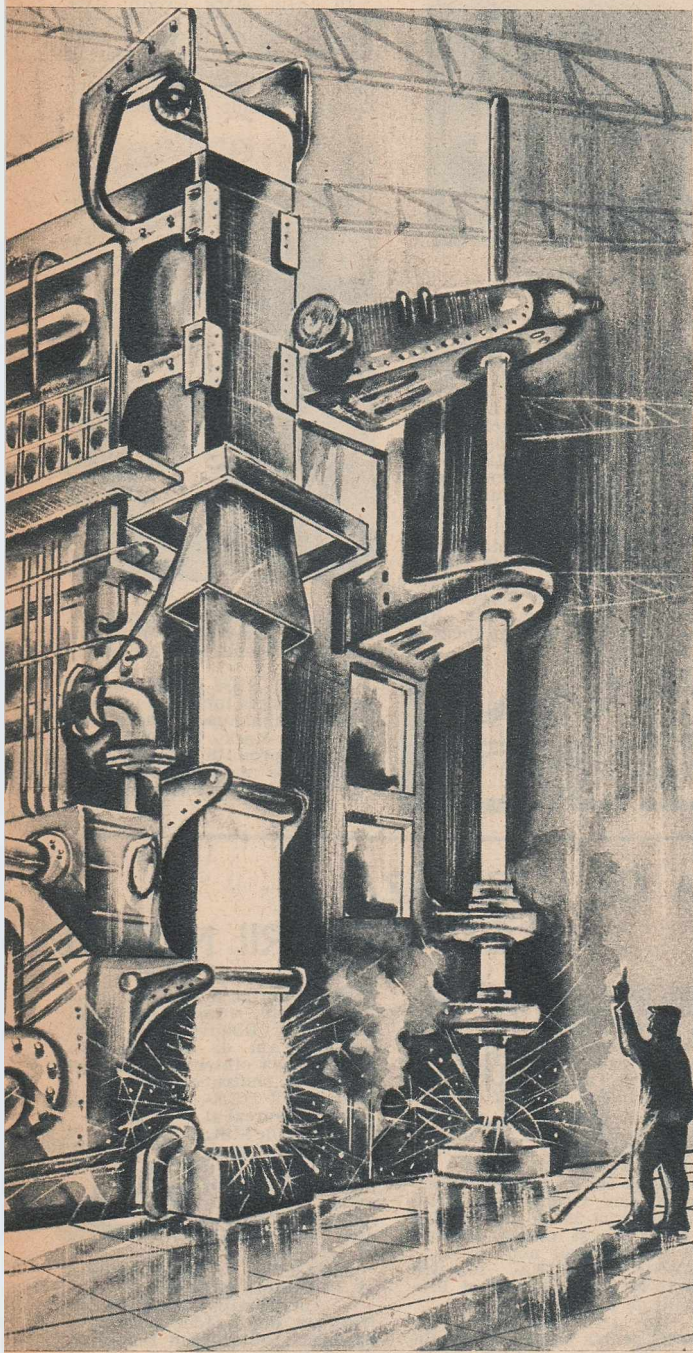
Melodiile pline de grație și nenumăratele dansuri, alternanța temelor întristate cu a celor debordînd de optimism, transformă „Mica serenadă” într-un tablou muzical de o neasemuită bogăție a culorilor. Discul este realizat cu contribuția orchestrei de cameră sub conducerea lui Mircea Cristescu.

PRIMUL CONGRES AL OAMENILOR DE CULTURĂ DIN CUBA

La Havana se vor întîlni, în cadrul unui congres, primul de acest gen în istoria culturală a Cubei, toți scriitorii, actorii, compozitorii, sculptorii și arhitecții care participă la marea acțiune de culturalizare a maseilor din Cuba. După cum se știe, anul 1961 reprezintă pentru Cuba, între altele, anul bătăliei pentru alfabetizarea întregii populații. Primul congres al celor care și-au dat contribuția la această acțiune va trece în revistă realizările de pînă acum și va defini sarcinile pentru viitor.

Reportaj din viitor

Visurile oamenilor de a dispune de mijloace cu care să producă bunuri mai multe și mai frumoase ori cu care să poată zbura în alte planete și-au găsit mai întâi oglindirea în basmele despre covorul fermecat, despre palatele construite peste noapte, despre cizmele de șapte poște. Mai târziu, o dată cu dezvoltarea științei, aceste visuri s-au reflectat în literatura de anticipație.

Dar oricât de bogată a fost fantezia autorilor romanelor științifico-fantastice, ea a fost depășită de realitatea zilelor noastre. S-a spus în glumă că începând de la 12 aprilie 1961, ziua în care Iuri Gagarin a făcut epocalul său zbor în Cosmos, scriitorii de anticipație ar trebui să se recalifice ca... autori de romane istorice.

Dar nu e vorba numai de zborurile în Cosmos. Vă invităm acum la o scurtă călătorie pe Pământ, în acele locuri unde există realizări, fapte „obișnuite”, care depășesc tot ce oamenii au visat sau citit în romanele științifico-fantastice. Vă invităm la o călătorie în țara lui Gagarin și Titov.

O revoluție în metalurgie

Ne aflăm la Leningrad, splendidul oraș de pe malurile Nevei. Vizităm o uzină metalurgică. Aici, în cuptoare se topește metalul, iar pe poarta uzinei ies tot felul de produse finite: tablă, șine de cale ferată, țevi etc. Oricât ai căuta însă, în uzină nu găsești nici un laminor. Profilele se obțin direct din turnare. Cum?

Pentru a înțelege procesul, să pornim de la o

foarte simplă experiență de fizică. Luăm un vas cu apă și apropiem de suprafața lichidului o vergea metalică. În momentul când s-a produs contactul, ridicăm încet vergeaua. O clipă, apa, care aderase la metal, se ridică și ea, datorită așa-numitei forțe de adeziune superficială.

Doctorul în științe tehnice prof. Alexandr Vasiliievici Stepanov, de la Institutul pedagogic „Herțen” din Leningrad, pornind de la această proprietate a lichidelor, a inventat un nou sistem de turnare a pieselor metalice, pe care savanții îl consideră o adevărată „revoluție în metalurgie”.

Iată instalația lucrind: Un vas enorm conține metal în stare lichidă. O macara coboară spre suprafața lichidului o placă metalică groasă de numai 0,5 mm. Imediat ce aceasta din urmă a atins lichidul, macaraua începe să o ridice. Datorită forței de adeziune superficială, o coloană de metal lichid se ridică și ea „lipită” de placă, fiind solidificată simultan de un jet de aer rece. Ea ține acum locul profilului inițial, pe care îl reproduce în toate detaliile. Apoi, noua coloană este răcită, astfel că tot timpul se obține din vas o bandă neîntreruptă de metal.

Firește, în locul tablei poate fi o șină, o țevă sau oricare alt profil. Piese pot fi tăiate chiar în cursul procesului de producție, direct la dimensiunile dorite, eliminându-se astfel complicatele și costisitoarele prelucrări cu laminorul, freza etc.

Această uzină nu funcționează încă, ea aparține însă viitorului apropiat. În laboratorul profesorului Stepanov există de pe acum instalații care folosesc procedeul de mai sus și obțin rezultate excelente. În afara economiilor rezultate, noua tehnologie face posibilă completa automatizare a acestei ramuri a industriei metalurgice și permite ca procesul de turnare și prelucrare a metalelor să decurgă neîntrerupt, deoarece în baia de metal topit pot fi adăugate în continuu noi cantități de materie primă.

În 10 zile 5 oameni înalță un bloc!

Nahodka este un punct mic pe harta Siberiei. Un oraș în construcție, merit să devină centru important. Iată însă că de pe acum el a devenit vestit printr-un record neobișnuit: un bloc cu mai multe etaje a fost ridicat în zece zile de către cinci oameni. Un adevărat record mondial!

Cum a fost posibilă o asemenea realizare? Constructorii din Nahodka au folosit o nouă metodă: clădirea este montată din... apartamente întregi prefabricate.

Ca să urmărim procesul tehnologic, trebuie mai întâi să facem un popas la fabrica unde se produc apartamentele.

Agregatul care le fabrică este de construcție simplă și are o productivitate deosebit de ridicată — afirmă specialiștii. Aci se produc „seturi” de camere monolite, cărora li se adaugă instalația electrică — firele, prizele, pină

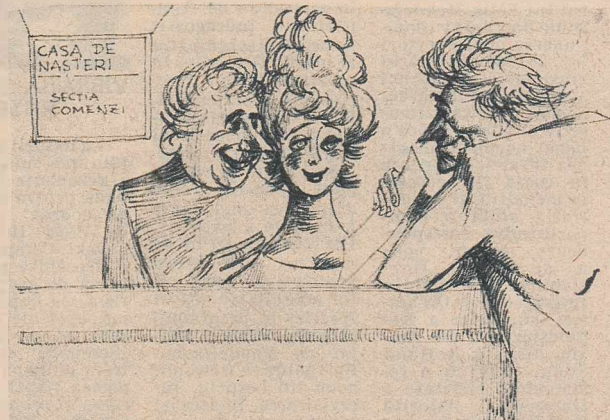
Cronica faptului divers

ÎN SECOLUL XXI

Reporter:
Cik DAMADIAN

— Mai povestește-mi o dată, străbunicule, povestea aceea tristă de pe vremea când mai exista capitalism în lume.

— Dorți ochii căprui? Cred că ochii doamnei ar fi mult mai potrivii pentru o fetiță blondă!

ul apropiat

și lămpile — instalațiile de apă, li se montează ferestrele și ușile. Ușile se încuie, iar cheile pot fi predate viitorului locatar. Apoi monolitul este încărcat într-un camion.

Și acum să mergem pe șantier. Iată, camioanele cu camerele gata montate sosesc unul după altul. Macaralele uriașe le ridică de parcă ar fi cuburi într-un joc de copii, apoi patru specialiști în montaj și un sudor le fixează la locul lor.

Apartamentele pot fi cu una, cu două sau cu trei încăperi.

Recordul despre care vorbeam mai sus a fost realizat la prima încercare. Se apreciază că ulterior timpul de montare va fi micșorat.

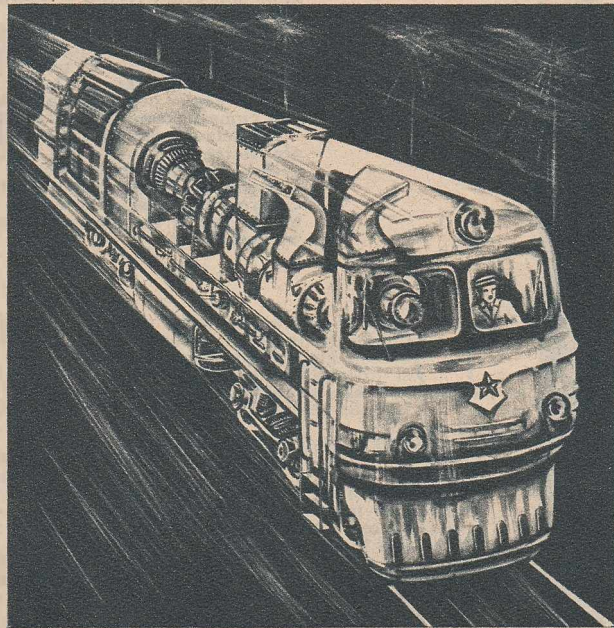
În curînd se vor ridica blocuri spațioase în numai cinci zile.

...Nu vă amintește aceasta de basmele cu Făt-Frumos care construiește palate peste noapte?

Case construite începînd cu acoperișul

De mii de ani oamenii clădesc locuințe, dar fie că e vorba de colibe sau de castele, ei au înălțat pereții — din lemn, lut, cărămidă sau piatră — întotdeauna de la fundament către acoperiș. Dacă e vorba de o casă cu mai multe etaje, toată lumea știe că mai întîi se construiește parterul și că ultimul etaj e... ultimul. Iată însă că în Leningrad, pe strada Magnitogorsk, s-au construit case și altfel, începînd cu... acoperișul.

Mai întîi, ca pe orice șantier, se fac săpături, se instalează cablurile și țevăria subterană. Apoi, pe o fundație de beton se

ridică zece stîlpi, de asemenea din beton, înalți cît viitoarea clădire, în vîrfurile cărora se fixează macarale speciale acționate hidraulic. La sol se construiește acoperișul, se așază tabla, jgheburile de apă. Cînd acoperișul e gata, macaralele îl ridică la locul care îi este destinat. Pe planșeul rămas liber se asamblează, din panouri prefabricate, apartamentele care constituie etajul III, se pun ferestrele, parchetul, băile, se montează scara, instalațiile de calorifer, electrice și sanitare, se tapetează pereții cu material plastic. Macaralele ridică apartamentele și montorii le fixează sub acoperiș. Etajul III e gata! După aceeași metodă se ridică etajele II și I, iar parterul se construiește la locul lui.

Ultima operație: demontarea macaralelor.

Ce avantaje prezintă această metodă?

Aduce mari economii, căci elimină de pe șantier schelele, iar timpul de lucru se reduce foarte mult: o casă cu trei etaje este gata de locuit la două luni după ce în fabrică s-a turnat primul panou prefabricat. Curînd, la Leningrad se va ridica un cvartal întreg folosindu-se această metodă.

Turbo-locomotiva

În gară. Vagoanele formează o garnitură lungă, în capul căreia se află o locomotivă asemănătoare cu o locomotivă diesel-electrică. De fapt este însă o turbo-locomotivă, al cărei motor este acționat de o turbină cu gaz. Ea poartă marca uzinei din Kolomna.

Soarta turbinei cu gaz este deosebită de a celorlalte motoare. De pildă, motorul cu explozie a lucrat întîi pe pămînt, apoi s-a ridicat în văzduh, pe bordul avioanelor. Turbina cu gaz și-a luat zborul chiar de la naștere, fiind folosită mai întîi la avioane; abia după o relativ îndelungată folosire în aer ea a „aterizat”. S-a construit un autobuz cu turbină; acum, o locomotivă.

Turbo-locomotiva dezvoltă o viteză de 100 km pe oră și are o putere de 3.500 CP (cea mai puternică locomotivă diesel nu depășește 3.200 CP). Pe acoperiș sînt montate prizele pe unde intră aerul, care este apoi absorbit de un compresor. Aici este comprimat la 6 atmosfere, încălzit la o temperatură de 235° C, imprimîndu-i-se totodată o viteză de 110 m/sec. În starea aceasta, aerul intră în turbină și, lovind paletetele, le rotește cu 8.500 turații pe minut.

Noul tip de locomotivă are numeroase calități. Datorită sistemului de transmisie directă cu care este înzestrată, la construcția ei se economisește o mare cantitate de cupru. Faptul că lucrează la temperaturi înalte îi mărește randamentul pînă la 30% (față de 4-9% la locomotivele cu aburi). Turbo-locomotiva poate folosi orice fel de combustibil: lichid, cărbune sau chiar gaze naturale.

Menționăm că, cu cît e mai coborîtă temperatura mediului ambiant, cu atît e mai mare forța și economicitatea motoarelor turbo-locomotivei. În consecință, această mașină poate fi folosită cu succes iarna, și în special în regiunile nordice.

Aliajele viitorului

...H.G. Wells, într-una din povestirile sale științifico-fantastice, descrie o scară de „frînghie” din fire subțiri ca de păianjen însă atît de rezistentă încît putea să susțină cîtiva

oameni în același timp. Autorul n-a putut să comunice cititorilor din ce era făcută scara, pentru simplul motiv că pe atunci un astfel de material nu exista.

Astăzi însă există. L-au produs un grup de cercetători din Moscova. Este vorba de un aliaj special, foarte ductil și rezistent.

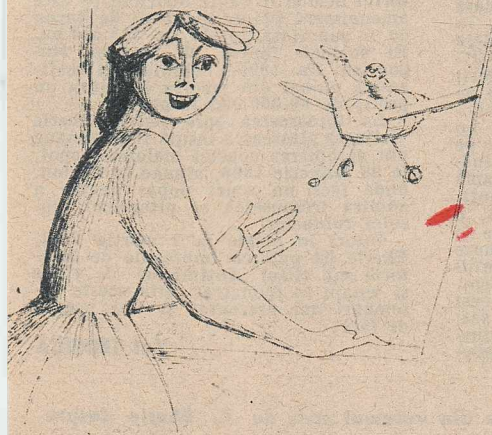
O bară de oțel rezistă la o presiune de 20 kg pe milimetru pătrat; o bară din noul aliaj suportă o sarcină de 1.400 kg pe fiecare milimetru pătrat.

Aliajul — declară specialiștii — are numeroase aplicații în tehnică. Deocamdată, procesul tehnologic de obținere a acestuia este încă costisitor și complicat, însă se lucrează pentru găsirea unor metode mai convenabile de fabricare pe scară industrială. Nu e departe ziua cînd el va intra în producție, ducînd la o scădere considerabilă a consumului specific de metal.

...În călătoria noastră imaginară am descris doar cîteva aspecte ale viitorului foarte apropiat. N-am vorbit despre multe lucruri — despre automatele care lucrează pe ogoare, despre „medical electronic”, care pune diagnosticul fără nici o eroare, despre „agrofabrici”, unde în tot cursul anului se obțin recolte bogate de legume și de fructe, și despre multe alte realizări care vor sta curînd la dispoziția tuturor, în țara constructorilor comunismului.

„Chezășia dezvoltării rodnice a științei stă în legătură indisolubilă cu munca constructivă a poporului, cu practica construcției comuniste” — se subliniază în proiectul de Program al P.C.U.S. Toate realizările științei sovietice apropie triumful comunismului, contribuie la făurirea unei vieți tot mai îmbelșugate și mai pline de bucurii pentru cei care construiesc noua societate.

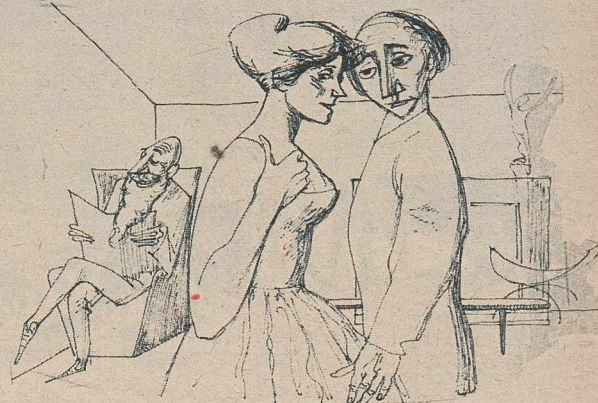
Dan LĂZĂRESCU

— Petrică, ne-au sosit la masă prietenii din Alaska!

— Ai să întîrzi la serviciu...
— Azi n-am serviciu. Uită că ieri am lucrat 5 ore!

— Cum să-l convingem pe bunicu' să-și taje barba?
Are 165 de ani și parc-ar avea 300.

O VÎNĂTOARE DE TIGRI ÎN SUMATRA

Pînă la sfîrșitul secolului trecut numărul călătorilor romini care au ajuns pe alte continente este extrem de redus. Și, dintre aceștia, și mai puțini au fost acei care au împărțit prin conferințe sau prin scris cele aflate departe de țara lor.

Totuși, unii au făcut-o. Printre ei se află și C. Eberle, originar din Transilvania și stabilit la Zimnicea. Numele lui a fost însă de mult dat uitării.

Pasionat vînător, el a făcut, cu sprijinul unor prieteni, o deosebit de interesantă călătorie în Sumatra. Mai bine de 13.000 km a trebuit să parcurgă din dunăreana Zimnicea pînă în îndepărtatul Extrem Orient pentru a cunoaște această frumoasă insulă, ce se afla pe atunci — ca întreaga Indonezie — sub cumpăta împiere a colonialiștilor olandezi.

Notele de călătorie ale lui Eberle sînt bogate în descrieri ale florei și faunei din Sumatra, înfățișează oameni și obiceiuri, povestesc întimplări de vînătoare. Fără a avea un stil deosebit și fără pretenția spiritului de observație al călătorilor cu pregătire științifică, aceste însemnări constituie totuși frumoase pagini din memorialistica românească de călătorii din veacul trecut.

După ce descrie călătoria de la Constanța la Medan, Eberle se oprește atent asupra celor văzute și întimplare de-a lungul celor 312 km străbătuți în Sumatra între 22 decembrie 1895 și 22 ianuarie 1896.

„Duminică 22 decembrie dimineața, la orele 4 — scrie el — atinserăm coasta Sumatrei. Deoarece aicea sînt multe locuri joase și pentru că era prea întuneric ca să intrăm în fluviul Deli, se aruncă ancora. După orele 6 ne îndreptăm de-a lungul coastei. Ea e plană, cu păduri dese și foarte mlăștinoase... Mlăștinile Mangrove ale coastei sînt de o întindere de mai multe poște și furnică de porci sălbatici, aligatori și maimuțe, pe cînd, în aer, nenumărații ulii își fac jocul lor. În apă înoată un mare număr de pești de mare și multe bărci de pescuitori animă apa coastei“.

Înainte de a porni spre interiorul insulei, călătorul român face un popas la Medan. Pregătirile necesare călătoriei și vînătorilor o dată terminate, el se îndreaptă spre regiunea stăpînită de sultanul din Serdany.

„... Acolo unde omul n-a întrebuințat toporul — scrie el — arată el în primele sale impresii asupra naturii — se vede încă pădurea virgină în originala ei sălbăticie și exuberantă. Cîte un copac înalt amintește de copacii noștri de sămîntă din pădurile făiate. Acești veterani, rămășițe ale pădurilor virgine, cînd nu sînt copaci roditori sînt sau arbori veninoși Ringas, al căror suc se zice că produce anumite boli, sau Kajy-but-a-but-a, al cărui suc chiorăște, sau în fine copaci cu roturi de albine, cu trunchiurile înalte și drepte și coroane relativ mici. Nu țî-e permis de a te atinge de aceștia din urmă, fiindcă sînt proprietatea sultanului“.

Joi 26 decembrie 1895 este o zi de popas într-un sat indigen din apropiere de Loboque-Pekam. Aici, Eberle are prilejul să cunoască îndeaproape modul de viață al „batacilor“, cum le spuneau europenii indigenilor. El descrie locuințele lor, făcute dintr-o împletitură de scoarță de arbori și așezate pe pari înalți. Acoperișul, construit din scoarță de palmier, este împodobit cu sculpturi în lemn.

Dar iată că popasul îi oferă prilejul primei vînători. Niște elefanți devastaseră cu o noapte înainte plantația șefului satului, care le jurase cruntă răzbunare. „Furia șefului era justificată — remarcă Eberle. Devastația era într-adevăr îngrozitoare, deoarece toată cîmpia era parte mîncată, parte călcată în picioare... Ajungînd în sfîrșit în junglă, auzirăm din depărtare deja sfîrșimarea crengilor de către elefanți“.

Încet și cu băgare de seamă vînătorii se apropie pînă la treizeci de pași de un uriaș animal. Patru puști își slobozesc focurile și în același timp un freamăt de cutremur pune stăpînire pe întreaga fire. Ce se întimplase? Vînătorii nimeriseră din nebăgare de seamă în mijlocul unei turme de elefanți. Animalele, speriate de detonături, o luaseră la goană, sfîrșimînd tot ce le stătea în cale și făcînd să se cutremure pămîntul sub greutatea lor. Elefantul lovit căzușe între timp în genunchi, înfigîndu-și colții în pămînt. Acest succes prilejul mare bucurie în sat, atît pentru faptul că astfel acești dușmani ai plantațiilor și culturilor fusese-

răgoniți, cît și pentru bogatul ospăț ce avea să aibă loc.

Dar cea mai frumoasă vînătoare a avut loc cîteva zile mai tîrziu cînd, după o îndelungată pînă la lumina argintie a lunii, a fost vînat un „tigrul regal“. Ivirea stăpînului junglei, care călca maiestuos și scotea cîte un „răgnet“ ce înfiora întreaga suflare, aproape că l-a paralizat de emoție pe vînător. Dar după cîteva clipe, cu sînge rece, el apăsă pe trăgaciul carabinei.

Un urlet teribil răscoli tăcerea și tigrul făcu o săritură de acrobat, încercînd să dispară în junglă. Rana îi era însă mortală și după cîteva zvîrcoliri se întinse moale la pămînt. „O tăcere de moarte domnea în junglă — povestește Eberle. Numai maimuțele speriate scoaseră un țipăt de spaimă, în timpul cînd fugeau în toate părțile. Tigru! își dase sufletul în apropierea noastră... După trei ore de mare atenție auzirăm întîi încet, pe urmă tot mai tare, un vuiet cauzat de crengi ce trosneau. Era tigrăoica, care înconjură cadavrul în cercuri din ce în ce mai mici. Mirosea oare bestia primejdia sau sîngele sotului ei ucis? Deoarece îi vedeam ochii ei verzi, împușcarăm iarăși deodată. Tigrăoica căzu moartă deoarece un glonte îi sfîrșimase craniul, iar cel de al doilea străpunsese vertebra gîtului. Cînd răsunară împușcăturile strigarăm ura, rezultatul vînătorii noastre fiind așa cum rareori alți muritori l-au obținut. Ochii ne strălucneau de bucurie și vitate erau împunsăturile de mosquitos și mușcăturile lipitorilor“. Cei doi tigri au fost apoi legați de niște prăjini lungi de bambus și țirțiți în sat, fiecare exemplar fiind purtat de cîte patru oameni.

Timpu! trece însă pe nesimțite. După o sărbătorire a revelației anului 1896 la lumina focurilor de artificii aprinse de muncitorii de pe plantația unui colonist olandez și după alte cîteva vînători izbucite, călătorul român ajunge la 19 ianuarie în regiunea Labuan, o adevărată patrie a crocodiilor. Aici, zeci și zeci de kilometri sînt parcursi numai cu luntrea. Căldura era insuportabilă. „Abia puteam pune mîna pe teava puștii mele — notează călătorul — atît era de înfierbîntată de razele soarelui“.

Ultimele însemnări despre călătoria sa în Sumatra, Eberle le consacră celor văzute și aflate despre locuitorii.

Descrînd exploatarea populației băștinașe și înapoierea economică a Sumatrei, călătorul român arată că nesățioșii colonialiști olandezi împărțiseră teritoriul insulei în șapte districte, pe care amenajaseră 321 de plantații de tutun cu o suprafață totală de 513.593 ha. El notează faptul că într-un singur an, în 1895, colonialiștii realizaseră numai din recolta de tutun un profit de 80.000.000 franci aur.

La întoarcerea spre patrie Eberle vizitează pitoreasca insulă Pola Penang din apropierea coastei malaeze, apoi, la 28 ianuarie 1896, ajunge în Ceylon, unde face un scurt popas pentru a admira frumusețea și pitorescul „insulei rubinelor“.

Întors în patrie la 2 martie 1896, Eberle își publică impresiile de călătorie sub titlul „Întimplări de vînat și voiaju în Sumatra“. Din aceste însemnări am prezentat și noi pagina de față.

Val TEBEICĂ

Iată trei fotografii reproduse din volumul scris de C. Eberle despre călătoria sa în Sumatra:

① Un sat lacustru din Sumatra.

② O colibă în umbra junglei.

③ Vînătoarea a fost încununată de succes. Tigru! a fost răpus...

CID CAMPEADOR

În iarna anului 1636, când celebrele tirade ale lui Corneille reînviu povestea dragostei dintre don Rodrigo și dona Himena, Cidul își cucerise demult locul printre cei mai cunoscuți eroi ai legendelor cavaleresti.

Don Rodrigo Laynez de Vivar, supranumit Cid Campeador, a devenit personajul legendar al baladelor și romanelor cavaleresti după trecerea a numai câțiva ani de la moartea lui, adică la începutul secolului al XII-lea. Eroul este cîntat într-un amplu poem intitulat „Chronica del famoso caballero Cid Ruy Diaz Campeador”, datînd probabil de peste nouă veacuri și a cărei primă ediție tipărită a apărut la Burgos în anul 1511; despre el s-au compus nenumărate „romances”, iar în 1618 scriitorul spaniol Guillen de Castro prezintă pe scenă la Valencia drama sa „Las Mocedades del Cid”, din care Corneille se inspiră direct.

Chipul eroului spaniol ne apare în confruntarea acestor opere literare atît de contradictoriu, încît te întrebi uimit dacă este vorba despre același personaj.

Care dintre aceste portrete să fie mai apropiat de trăsăturile Cidului din realitate? Să fi fost oare don Rodrigo asemănător eroului din drama lui Corneille, cavalerul fără teamă și prihană pe care soarta îl silește să răzbune insulta adusă tatălui său, don Diego, într-un duel în care-l va ucide pe părintele iubitei sale, Himena, contele de Gomez? Sau poate Cidul a fost, așa cum ni-l prezintă Castro, un măreț erou, neînfricat în luptele cu maurii și curtean rafinat?

Iată-l acum și pe eroul cîntat în „romances”: „Cavalerul se avîntă în luptă/ Și smulge fecioara din prea prihănite mâini”. Precursor al lui Don Juan, el este gata oricînd, pentru ochii frumoși ai unei done, să se lase antrenat în cele mai inegale lupte din care iese, bineînțeles, învingător. Iar dacă ar trebui să ni-l imaginăm pe don Rodrigo numai din descrierea cronicii rimate, am avea în față chipul unui feudal războinic care și-a petrecut întreaga viață în lupte.

Să pornim, după acest sumar tur de orizont literar, o incursiune către izvoarele istoriei, oprindu-ne călătoria la sfîrșitul primului veac al mileniului nostru. Către vara anului 1092 un pilc de cavaleri în zale se strecurau prin întuneric, de-a lungul nestatornicului rîu Guadalaviar, către meterezele Valenciei.

— Senores — spuse tru-faș cavalerul din frunte — vom avea în curînd bogățiile și femeile Valenciei la picioarele noastre.

Chipul uscățiv de după viziera ridicată a armurii celui ce vorbește trăda un om de peste 45 de ani.

— Vom da o raită prin seraiul lui Djehaf, nobile Cid — îi răspunde rîzînd un cavaler cu turban.

Cum se poate să fie vorba de un om trecut de 45 de ani? Doar în perioada marii victorii care l-a consacrat, Cidul trebuie să fi fost nespus de tînăr? — se va întreba nedumerit cititorul. Și apoi ce caută un cavaler de lege islamică în suita Cidului, dușman neîmpăcat al maurilor?

Să ascultăm din nou explicațiile istoriei. Don Rodrigo Laynez de Vivar s-a născut prin anul 1045; așadar, în perioada asediului Valenciei se apropia de împlinirea a 47 de ani. Cîț privește înfățișarea lui de înflăcărat luptător împotriva maurilor, aceasta se datorește aproape în exclusivitate felului cum este prezentat în drama lui Guillen de Castro. Scrisă într-o perioadă cînd regii spanioli duceau, sub masca cruciadelor, o singeroasă prigoană împotriva musulmanilor de pe cuprinsul Peninsulei Iberice, piesa lui de Castro l-a transformat și pe Cid într-un campion al acestor lupte. În realitate, secolul al XI-lea cunoaște cu totul alte relații între spanioli și mauri. Vechiul și puter-

nicul califat al Cordovei se destrămase într-o mulțime de mici stătuțe feudale, focare de înaltă cultură și de rafinată civilizație. Legăturile acestora cu feodalii spanioli erau mult mai apropiate și mai amicale adeseori decît cele dintre înșeși diferitele grupuri de feudali spanioli. În lupta pentru cucerirea Valenciei, care este aproape de apogeul faimei sale, Cidul s-a aliat și cu unii mici suzerani mauri. Întreg asediul care a culminat cu supunerea cetății apărute de unul dintre cei mai iscusiți comandanți de oaste din acea vreme, Djehaf, nu a semănat de loc cu asalturile în cîmp deschis între cavaleri îmbrăcați în zale, nici cu forțarea pătrunderii în cetate pe scări de asediu, așa cum ne sînt înfățișate asemenea bătălii în supra-producțiile cinematografice pentru ecran lat. Cidul a cucerit Valencia prin viclenia asemănătoare celor care au dus la înfrîngerea Troiei...

Și acum să ne apropiem de însăși inima legendei: dragostea și căsătoria lui don Rodrigo. Izvoarele istorice atestă că într-adevăr Cidul s-a căsătorit la Burgos cu dona Himena Gomez. Însă această căsătorie nu a fost precedată de faimosul duel care l-a inspirat pe Corneille și, mai mult ca sigur, n-a fost nici măcar o căsătorie din dragoste, ci unul dintre obișnuitele pacte nupțiale între familiile nobililor feudali. Exasperat de nesupunerea lui don Rodrigo, a cărui exilare o ordonase pînă atunci de trei ori fără a avea însă mijloace s-o înfăptuiască, Alfons, regele Castiliei și al Leonului, se hotărî să încerce pe această cale — Himena era vara regelui — să stabilească o legătură cu nestăpînitul cavaler.

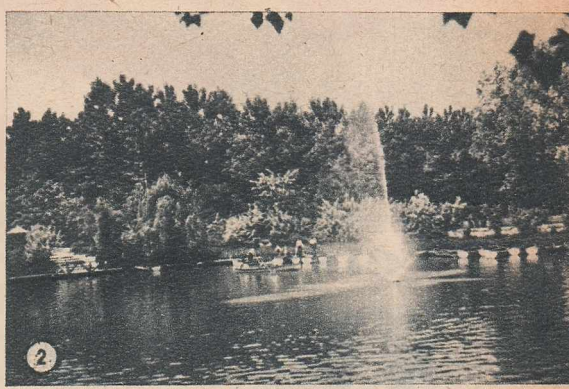
Determinantă în formarea chipului legendar al eroului a fost victoria purtată de Cid împotriva năvălitorilor berberî conduși de Yusuf. În această luptă, el a avut însă alături majoritatea suzeranilor mauri din Spania, pentru care hoardele distrugătoare ale lui Yusuf constituiau un uriaș pericol.

Imaginația scriitorilor l-a transformat pe războinicul erou din cronica rimată, înzestrîndu-l cu înalte calități intelectuale și sufletești, împletind marile pasiuni cu cel mai înalt simțămînt al datoriei. Ea a dăruit literaturii un erou ce depășește cu mult modelul lui cunoscut din istorie.

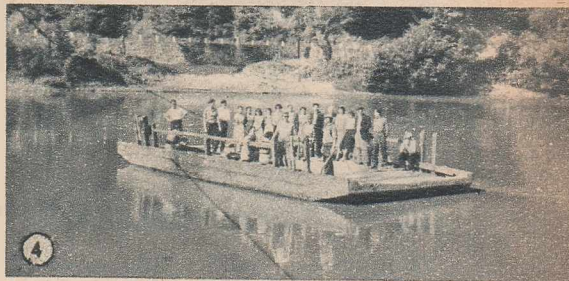
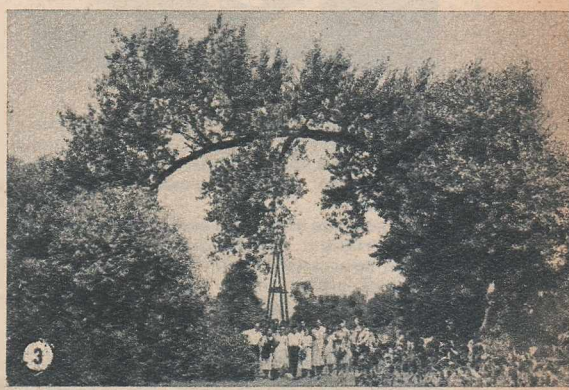
Mircea HERIVAN

Ilustrație de Tia PELTZ

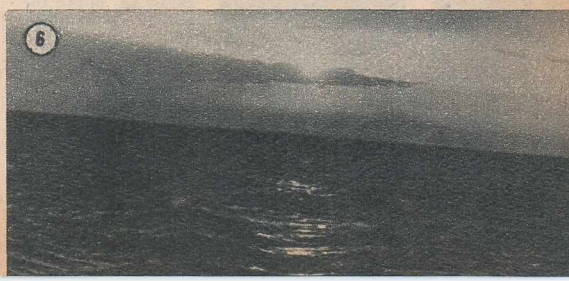
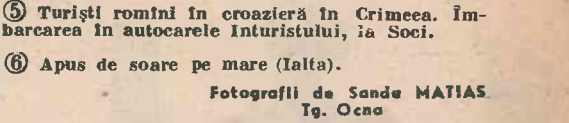
DE LA FOTOCORESPONDENȚII NOȘTRI

① Hotelul „Argeșul” din Pitești, o construcție modernă cu 4 etaje, dat de curînd în folosință, are 104 camere cu 169 paturi.
② Lacul din Parcul de cultură și odihnă „Vasile Roaită” din Pitești.
Fotografii de I. CRUCEANĂ Pitești

③ În excursie. ④ Trecerea Mureșului la Brănișca — raionul Ilia.
Fotografii de Petru INUREAN Hațeg

⑤ Turiști romîni în croazieră în Crimeea. Îmbarcarea în autocarele Inturistului, la Soci.
⑥ Apus de soare pe mare (Ialta).
Fotografii de Sanda MATIAS Ig. Ocna

MOZAIK

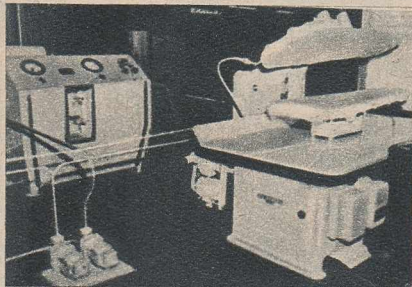
ÎN EXCURSIE

CE-I NOU ÎN TEHNICĂ

Marele combinat din Magnitogorsk este pe cale să devină întreprinderea cu cel mai înaintat grad de automatizare din întreaga industrie de metale fieroase a Uniunii Sovietice.

De pe acum dispecerul secției de preparare a materialului are posibilitatea să urmărească pe ecranul de televiziune transportul materiei prime de la cuptoarele Martin spre liniile de laminare.

Călcatul unui costum în câteva secunde, iată performanța mașinii automate, construite recent în R.D. Germană.

În afara așezatului hainei și închiderii mașinii, executate manual, toate celelalte operații sînt complet automatizate.

Doi agenți de circulație la o singură intersecție? Da, dar unul din ei e un manechin manevrat mecanic, cu ajutorul cărui municipalitatea din Teheran speră să poată înlocui personalul viu.

Populația orașului a primit înnoașta cu destule rezerve...

DE PRETUTINDENI

Apa de robinet în chirurgie

În cadrul unui recent congres de chirurgie din R.P. Polonă a fost prezentată o interesantă metodă de folosire a apei de robinet pentru spălarea rănilor după fracturi complicate.

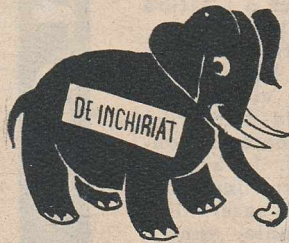
Spălarea plăgii — sub anestezie — cu ajutorul unui furtun sterilizat, atașat la un simplu robinet, are meritul de a o curăța perfect de diversele corpuri străine, fragmente de os, țesuturi rupte etc., care sînt greu de îndepărtat cu ajutorul metodelor obișnuite. S-a dovedit de asemenea că noua metodă nu prezintă nici un fel de pericol de infectare a plăgii.

De închiriat...

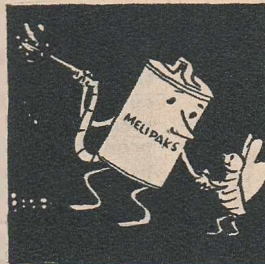
La Mayfair, cel mai „nobil” cartier londonez, funcționează o întreprindere la care doamnelor din înalta societate pot împunuta bijuterii veritabile, limuzine luxoase și „însotitori”. Aceștia din urmă sînt bărbați culti, eleganți și prezentabili, de toate vîrstele și înălțimile.

Chiria pentru un însoțitor este de 4 lire pe

seară. Pentru serate se pot închiria tot aici stufări artiziene iluminate electric sau elefanți pe care musafirii să călărească sub clar de lună.

„Melipaks” — spaima insectelor dăunătoare

S-a calculat că în Europa centrală aproape 15% din recolte sînt distruse de insecte și rozătoare.

Dintre substanțele folosite împotriva dăunătorilor au fost preferate — bineînțeles — cele toxice, pentru insecte și inofensive pentru oameni și animale. Totuși, și acestea au un neajuns: ele distrug și insectele folositoare — ca de exemplu albinele. Într-un laborator din Magdeburg (R. D. G.) a fost creat, în urma unor laborioase cercetări, preparatul denumit „Melipaks”, care are marele avantaj de a fi toxic pentru insectele dăunătoare dar nu și pentru cele folositoare.

Un locșor pentru dormit

Pentru cele 6 luni cît a durat turnarea filmului „Cleopatra”, actrița Elizabeth Taylor și-a închiriat la Surrey-Anglia o casă cu 15 dormitoare, 6 camere de baie și un parc de 14 hectare. Propunerea arhitectului de a se instala și o bibliotecă a fost respinsă, actrița invocînd lipsa de spațiu.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

ORIZONTAL: 1) Regiune descrisă cu multă măiestrie de Mihail Sadoveanu în „Țara de dincolo de neguri” și în care excursioniștii înfinesc azi, la tot pasul, intervenția omului nou și a mijloacelor tehnice moderne pentru valorificarea bogățiilor naturale (2 cuv.). 2) Sat muscelean vizitat de excursioniști pentru pitorescul așezării și pentru arta cusăturilor naționale — Pe malul mării. 3) Măsură de suprafață — Acolo unde excursioniștii se pot plimba cu vapoarele pe primul lac artificial de munte din țara noastră. 4) Fluviu în Suedia — Virf în Carpați, cunoscut obiectiv turistic. 5) Operă — Soarele rebușișilor — De culoarea fragilor. 6) Negustori de apă de pe vremuri, despre care vorbesc vechii cronicari care au călătorit pe meleagurile țării noastre — De acolo plecăm în excursie, acolo ne întoarcem. 7) Curele! — Clădire amenajată pentru cazarea excursioniștilor. 8) Piedică (reg.) — La revedere! 9) Pentru excursiile pe apă — Le înfinesc excursioniștii pe Bistrița de sus. 10) Animal din țările nordice — Niculae în familie — Localitate în Corsica. 11) Lume — Pisc și cabană pentru excursioniști în munții Bucegi. 12) Programul de drum al excursioniștilor (pl.) — Pronume posesiv.

VERTICAL: 1) Localitate între Focșani și Rîmniciul-Sărat, unde excursioniștii pot vizita Muzeul memorial Al. Vlahuță, autorul lucrării „România pitorească”. 2) Continentul care atrage cel mai mare număr de excursioniști din toată lumea — Cel de la Mogoșoaia, devenit muzeu, constituie unul dintre obiectivele turistice din apropierea Capitalei. 3) Calc! — Munții noștri alți de bogați în obiective turistice. 4) Așezare în aer liber pentru excursioniști și sportivi — Arborele din care a fost construită corabia Argonauților. 5) Lucrezi pămîntul — În legătură cu cultura pămîntului — Întrebare. 6) Cucu! — Rîu în Alsacia — Animal pe care-l înfinesc excursioniștii în țările calde. 7) Oraș în U.R.S.S. — La început de file — A ocroti. 8) Guvernator ture al unei cetăți (od.) — Eroul unei cunoscute tragedii de Shakespeare. 9) Articol — Pisc uriaș și cabană pentru cazarea excursioniștilor în munții Făgăraș — Cămașa cu flori. 10) Cea mai mare rezervă naturală din țara noastră, în care excursioniștii pot găsi exemplare rare din fauna și flora Carpaților — Volum. 11) Miros specific — Un drum parcurs de mai multe ori. 12) Mamifer tibetan — Magazia de mărfuri a unui vapor — Lac vulcanic în Carpați, punct de atracție pentru excursioniști.

Dezlegarea jocului „VARĂ”, apărut în numărul trecut

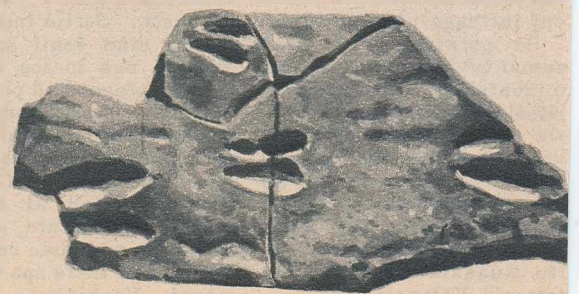
ORIZONTAL: 1) Soare — Isvor. 2) Et — I — Suhumi. 3) Cassian — I — N. 4) Evantai — CD. 5) Răcoare — Alu. 6) I — Ev — D — Clan. 7) Șal — Răzoare. 8) RUM — Marcel. 9) Șa — Us — Ițe — E. 10) Eminescu — L. 11) Cărți — Arman. 12) Arele — Isac.

O ÎNȚIMPLĂRE DE ACUM 20 DE MILIOANE DE ANI

Cu ochiul atent asupra puiului, o gazelă pășește sfioasă pe malul rîului unde a venit să se adape. Copitele mamei, ca și cele ale puiului, se întipăresc pe prundul moale...

O scenă banală de care n-ar merita să ne ocupăm, dacă nu s-ar fi petrecut acum 15-20 de milioane de ani.

Urmele, așa cum se văd din figura alăturată și pe care le recunoaște orice vîntător de pe malurile Nigerului, s-au păstrat pe o placă de marnă roșie, găsită în țara noastră, pe pîrîul Bozului, lângă satul Prisaca din Putna.

„FLICARAH” vă sfătuiește

**EDUCAȚIE
PENTRU
TOATE
VÎRSTELE**

Școli noi

Fiecare început de an școlar desprinde, din veșmintul vremelnic al schelelor, mereu alte și alte școli noi. Dar parcă n-au fost niciodată atât de multe proaspetele palate ale învățării ca în acest an. Le înfățișăm pretutindeni. Răsăr în cele mai neașteptate locuri, simțindu-se acasă în orice peisaj al orașului. Școlile îi vor întâmpina pe cei „în drept” cu clase spațioase îmbăiate în lumină, cu bănci noi, cu laboratoare și cabinete bine înzestrate. Începându-și cronica în aceste vremuri ale construirii socialismului, ele se împartășesc din plin de toate cuceririle revoluției culturale.

Într-un din aceste zile ale începutului lui septembrie arătați fiului sau fiicei dumneavoastră școala nouă sau înnoită în care va învăța. Contemplați-o înfi din stradă. Învățați pe cei mici să se bucure de lumina care o învaie de pretutindeni, de armonia dulce a liniilor, de sobrietatea ei caldă, impresionantă și totuși atrăgătoare. Apoi cereți îngăduința de a păși pe coridoare, de a intra în clase, de a admira razele soarelui alunecând pe oglinda parchetelor și băncilor. Înconjuțați de toată această frumusețe, explicați viitorilor ei „beneficiari” ce preț de lacrimi și de sînge a plătit poporul, cîte lupte a trebuit să poarte și cîți eroi să piardă pentru a înfăptui orînduirea care a șters pentru totdeauna din ținuturile învățării peretii coșcoviți de coșmelie, băncile crăpate, podelele de lut, cămaruțele porcelite clase, ce abia cuprîndeau și pe puțini școlari ce izbuciseră să se strecoare spre puțina șilînță de carte din școlile vremurilor apuse. Acolo trebuie să ia naștere primul angajament de cetățean al elevului: acela de a păstra școala la fel de frumoasă pentru generațiile ce vor veni după el.

Ajutați educatorilor să sădească în inima și mintea copiilor dumneavoastră o dragoste activă pentru minunatele lor școli. Înărădănați-le prin toate mijloacele convingerea că fiecare zgîrietură ce rănește o bancă, fiecare mîzgălitură ce urleşte albul imaculat al peretelui este un act de sălbăticie nedemn de un cetățean al patriei noastre și o jignire adusă tuturor muncitorilor prin a căror strădanie cresc, sub cerul patriei, noile școli. Și mai spuneți-le că nu e de ajuns să respecti tu însuși școala, ci că trebuie să te socotești chezaș pentru ea, veghind ca nimeni să nu-i știrbească frumusețea. Și pentru că niciodată cuvintele nu-i conving pe copii dacă nu sînt însoțite de exemple vii, dați-le chiar dumneavoastră exemplul, răspunzînd după meseria fiecăruia tuturor chemărilor comitelor de părinți pentru a păstra acest bun scump al poporului la fel de proaspăt și de strălucitor ca în ziua cînd a răsărit împlinit dintre schele. Căci frumusețea nu este numai o podoabă, ci și o forță activă în formarea omului nou al socialismului.

Sen ALEXANDRU

oțlă cosmetică

ÎMPOTRIVA EXCESULUI DE TRANSPIRAȚIE

Transpirația este o funcție normală și naturală a pielii, un mijloc eficace de eliminare a toxinelor care rezultă din arderile ce se produc necontenit în organism. Împotriva transpirației normale trebuie deci luată nici o măsură. În cazul foarte cald, însă, sau în urma oboșirii a unei eforturi, altelei fără vreun motiv aparent, pielea sau unele porțiuni ale ei (pe cap, la subsuori, la mîni sau picioare etc.) transpiră excesiv, producînd multe neplăceri. Transpirația excesivă este urmarea unor tulburări glandulare sau reacții nervoase. În asemenea cazuri se impune consultarea medicului, care indică tratamentul pentru restabilirea echilibrului.

Împotriva transpirației excesive se pot lua unele măsuri preventive și de combatere. Primul rînd este de la sine înțeles că, în cazuri, păstrarea cu strictețe a regulii de igienă este hotărîtoare. Spălatul cu apă și săpun, chiar dacă nu înlătură deplin transpirația, în orice caz elimină de ea mirosurile neplăcute.

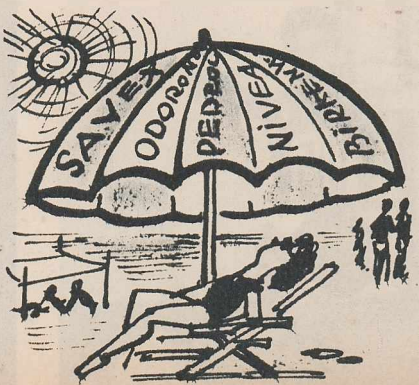
Caz de transpirație abundentă a pielii capului, vom lua următoarele măsuri: vom spăla pe cap săptămînal folosind, în loc de șampon, un ulei de mîcșă sau un ulei de „Savex” (de pildă); la spălarea capului vom folosi un gâlbenuș de găină care părul va fi limpezit și apărat de am pus puțin oțet. Frecțiunile cu ulei de „Birkenwasser” sînt recomandabile, dar și caracteristicile părului. Coafura trebuie să se facă bine executată, nu să suferim de pe urma tratamentului de coafură.

În cazul înlăturării efectelor transpirației excesive a subsuorilor se recomandă raderea

periodică a părului; după spălarea cu apă și săpun se va folosi loțiunea „Odorono” sau: alaiun 2,5 gr, acid tartric 1,5 gr, apă 50 gr. Soluțiile cu formol fiind iritante, nu vor fi folosite decît împotriva transpirației palmelor: formol 8 gr, apă 53 gr sau: apă de colonie 65 gr, soluție de formol 35% — 7 gr.

Împotriva transpirației abundente a picioarelor (bromhidroza și superhidroza) se recomandă de 2 ori pe zi băi cu soluții acide (de ex.: acid citric 65 gr, ianin 14 gr, acid boric 14 gr în 3,5 litri de apă). Baia durează 1/2 oră, după care vom frecționa picioarele cu alcool camforat și le vom pudra cu „Podeol” sau cu pudră de talc „Nivea”.

Georgeta MĂLIN

De vorbă cu medicul

OBOSEALA

Urmărind modul în care se folosește în vorbirea curentă termenul de oboseală, constatăm o surprinzătoare diversitate de sensuri ce numai cu foarte mare greutate și mai ales cu foarte multă bunăvoință pot fi îngrămădite în limitele unei noțiuni unice. Astfel, folosim în mod obișnuit expresii ca: muncă oboșitoare, lumină oboșitoare, lectură oboșitoare, călătorie oboșitoare sau chiar, uneori..., somn oboșitor; sau altfel: ochi oboșiti, mină oboșită, inimă oboșită și, de asemeni, gîndire oboșită, voință oboșită etc., etc. Această situație exprimă fără îndoială nu numai o nejustificată îngăduință în folosirea acestei noțiuni, dar mai ales o serie de confuzii privind conținutul său. Confuzia cea mai frecventă și mai importantă se face între oboseala ce apare la orice om sănătos după un timp oarecare de activitate — și anumite stări anormale, caracterizate prin scăderea capacității de muncă: astenie, surmenaj, extenuare etc. Alteleori se confundă starea de oboseală cu anumite manifestări ale sale: scăderea atenției, a capacității de concentrare, a acuității auzului sau văzului etc.

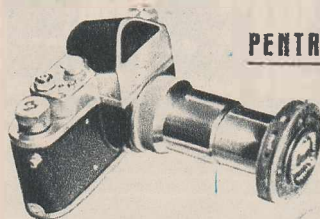
În realitate, noțiunea de oboseală determină acea stare particulară pe care o resimțim, în mod normal, ori de cîte ori facem un efort oarecare. Ea are un caracter trecător, dispărînd cu ușurință după întreruperea activității care a produs-o. Oboseala este de obicei resimțită ca o senzație plăcută, ceea ce face ca odihna de după efort să albă ea însăși un caracter plăcut.

Ca și alte senzații normale ce își au originea în corpul nostru și care ne semnalează o anumită necesitate (foame, sete etc.), oboseala îndeplinește și ea un astfel de rol, atrăgîndu-ne atenția asupra nevoii de repaus, odihnă sau variație în activitate. Fîind un factor important de reglementare a ritmului normal de muncă, a repausului și odihnei, oboseala are un rol de seamă în apărarea sănă-

tății noastre. Ignorarea acestei semnificații naturale este de obicei dăunătoare, iar „combaterea” oboșelii prin medicamente sau băuturi excitante poate deveni de-a dreptul primejdioasă. Învierea trecătoare astfel obținută este artificială și cel mai adesea, în spatele unei stări aparent satisfăcătoare, oboseala continuă să se „acumuleze”.

Cum este posibilă această „acumulare”? Senzația de oboseală este numai una dintre manifestările oboșelii, ea apare de regulă prima și are valoarea unui semnal ce anunță atingerea unor anumite limite de efort. Dacă totuși efortul continuă, apar treptat și alte manifestări: scăderea capacității de concentrare, a atenției, a coordonării mișcărilor, a vitezei și preciziei lor etc., care în cele din urmă fac imposibilă continuarea activității. Uneori reușim, printr-un efort de voință, să înlăturăm pentru un timp oarecare chiar și aceste manifestări de oboseală și să ne continuăm lucrul. Asemenea procedee sînt însă periculoase pentru organism și trebuie evitate. Ele se obțin cu prețul unei mari încordări, iar randamentul și calitatea muncii sînt de regulă inferioare celor obișnuite. Pe calea unor astfel de abuzuri se ajunge în cele din urmă la irrosirea forțelor organismului și la apariția acelor forme de oboseală cronică, permanentă, caracteristice surmenajului. Și este bine să se știe că aceasta este una dintre modalitățile cele mai frecvente și mai importante de îmbolnăvire (experiențele arată că animalele oboșite suportă mult mai prost influența unor agenți anormali din mediu, ca frigul și căldura, microbii sau rănilor, intoxicațiile, arsurile, iradierile etc. — Îmbolnăvindu-se mult mai ușor decît animalele odihnute). A neglija acest fapt înseamnă a renunța de bună voie la un mijloc simplu și eficace de apărare a sănătății noastre.

Dr. A. FABIAN

PENTRU FOTOGRAFII AMATORI

SĂ NE CONSTRUIM UN TELEOBIECTIV

În ultima vreme sînt tot mai preferate aparatele cu vizare directă cu prismă sau cu geam mat, așa-numitele „monoobiective”, la care se pot schimba obiectivele după nevoie, fără a se mai recurge la vizorul „universal”, un accesoriu destul de scump pe lângă costul obiectivelor suplimentare (superangulare, teleobiective etc.).

La aparatele cu vizare directă, ca: Zenit, Start, Exakta, Exa, Praktina etc., putem adapta teleobiective cu o cheltuială foarte mică, din obiective pe care le vom scoate de la aparatele de tip vechi (cu plăci sau chiar cu film, de format 6x9, 9x12), nefolosite. Acestea au distanțe focale (f) mai lungi, adică 75, 105, 135, 150 mm etc.

Și obiectivul „Industar 23 Y” de fabricație sovietică, construit pentru aparate de mărît, se poate adapta cu mult succes.

Are distanță focală 110 mm și este prevăzut cu diafragmă „Iris”.

O condiție de fond este ca obiectivul pe care vrem să-l transformăm în teleobiectiv să aibă o luminozitate suficientă, adică cel puțin 1:4,5.

Sînt de preferat obiectivele „Tessar”, „Merit” etc., care

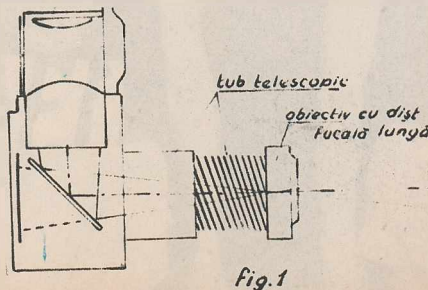
au o accentuată putere separatoare, obținîndu-se astfel imagini foarte clare.

Obiectivul se va monta într-un tub metalic telescopic (fig. 1) format din două bucăți, care se vor înșuruba unul în celălalt pentru reglarea clarității pe oglinda și geamul mat al aparatului.

În interior, tubul va fi vopsit negru mat sau se va căptuși cu pluș negru. În cazul cînd obiectivul provine de la un aparat pe care-l mai folosim sau de la aparatul de mărît, se va construi tubul în așa fel încît obiectivul să poată fi montat și demontat la nevoie.

Cu asemenea teleobiective se pot face portrete desăvîrșite, fără deformări; se pot fotografia gize, fără a fi descoperit operatorul, de asemenea, flori și orice alte lucruri mici.

Petru VOINESCU

**ASPECTE
DE LA
CAMPIONATELE
INTERNAȚIONALE
DE ATLETISM
ALE R. P. R.**

SPORT

Învingător la prima serie la 110 metri garduri, nigerianul Oloko Saka (14,6 sec.) n-a rezistat în finală atacului impetuos al lui Nikolai Berezucki (U.R.S.S.), sosind al doilea.

La 53,06 m s-a oprit discul aruncat de campioana noastră Lia Manoliu care a stabilit astfel un nou record al Stadionului Republicii.

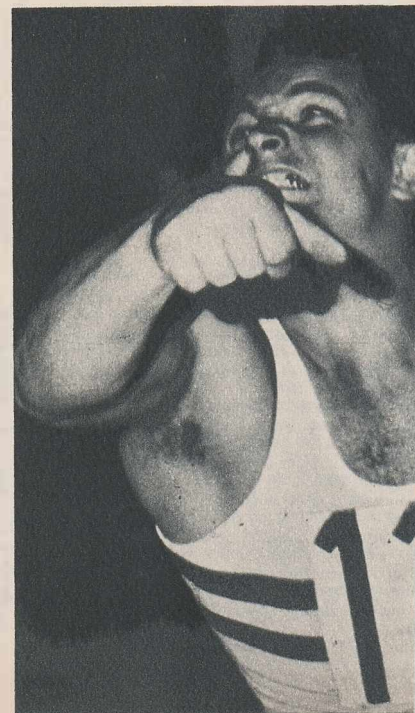

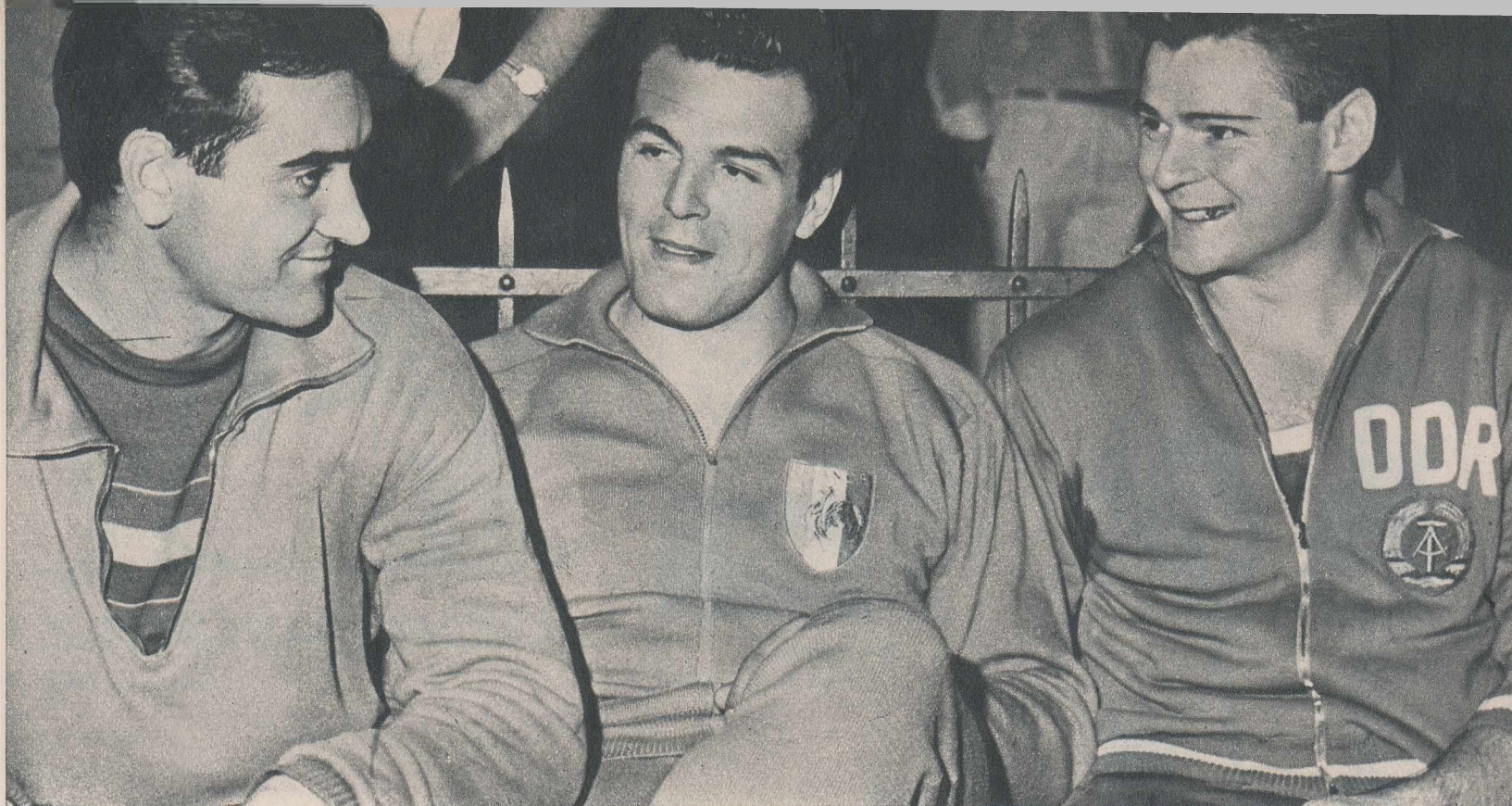
„Duelul“ Vilem Mandlic (R.S. Cehoslovacă) — Slava Prohorovski (U.R.S.S.) s-a încheiat cu dubla victorie a atletului ceh: 10,5 sec. la 100 m și 21,0 sec. la 200 m.

Cu o săritură în lungime de 7,48 metri, sovieticul Antonas Vaupsas l-a întrecut numai cu 2 cm pe compatriotul nostru Sorin Ioan. Consolarea lui Sorin (și nu de mică însemnătate) rămîne noul record republican stabilit de el.

Varju Vilmos (R.P. Ungară) — 18,07 greutate.

Rivalitatea de pe teren n-are nimic de-a face cu sentimentul prieteniei. Dovadă acest grup de sulțișai (de la stînga la dreapta): Al. Bizim — R.P.R., Michel Macquet — Franța și Klaus Horst — R.D.G.

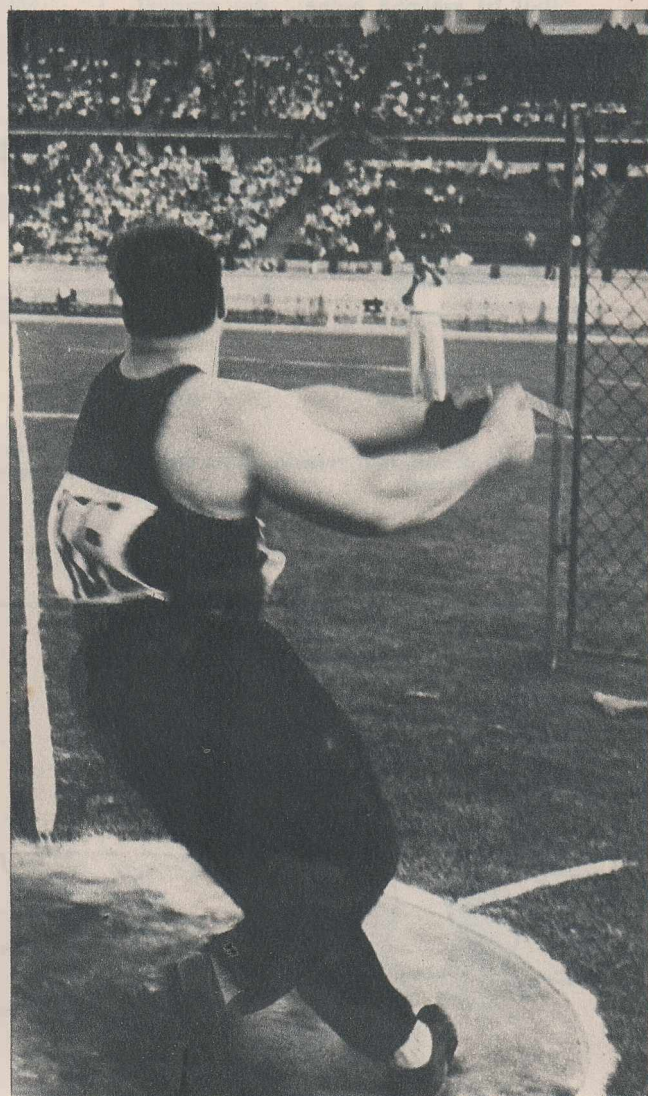

Pe podiumul de onoare: Sorin Ioan, cîștigătorul probei de triplu salt (15,50 metri).

Excelentul atlet sovietic Iuri Bakarînov a aruncat ciocanul — în ultima încercare — la 66,87 metri. O frumoasă contribuție la succesul „Internaționalelor” noastre, cifra reprezentînd un nou record al stadionului.

Cu o diferență de o secundă în favoarea sprinterilor din R.D.G. s-a încheiat ștafeta 4 × 100 metri disputată cu atleții romîni.

Fotografii de S. STEINER

REDAȚIA: BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCÎNTEII

Căsuța poștală: 3507
of. 33, Tel. 17.60.10,
int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la
factorii poștali și difuzorii voluntari din
întreprinderi și instituții.

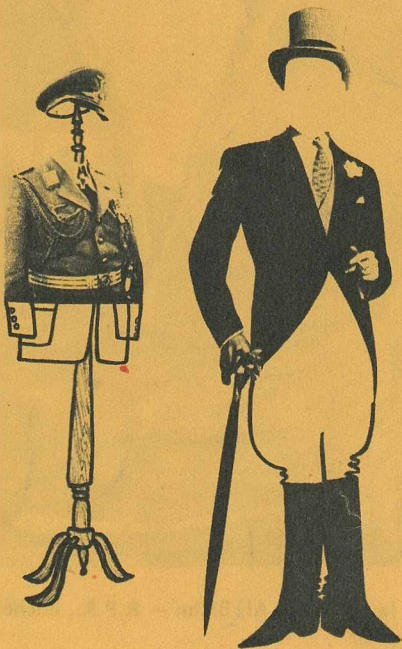
**PREȚUL
ABONAMENTELOR:**

3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Coperta noastră: Mihai Teodora și Zamfiroiu Nicolae din echipe de dansuri a fabricii „Kirov” din București. Fotografie de Eugen IAROVICI.
Prezentarea grafică: Ion VULPESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Șcînteii „J. V. Stalin”.

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

UMOR

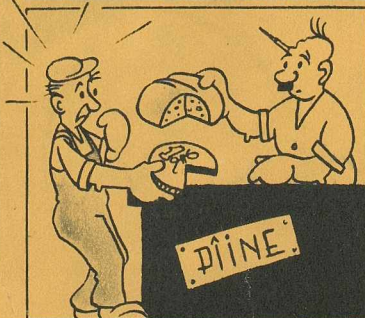
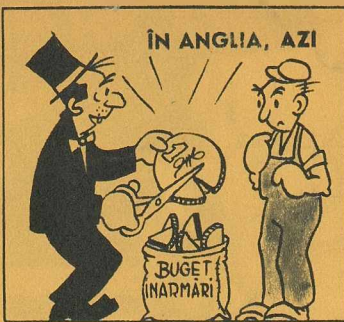
Unii își schimbă halna.. dar năravul ba!

Fotomontaj de S. SINGER

— Hai dragă, mai repede, că ne apucă epoca de bronz!

Desen de V. CRIVĂȚ

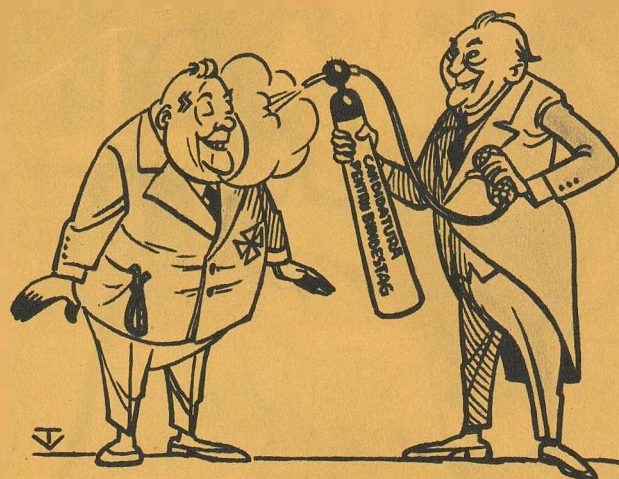

Fără cuvinte.

Desen de C. CRĂCIUN

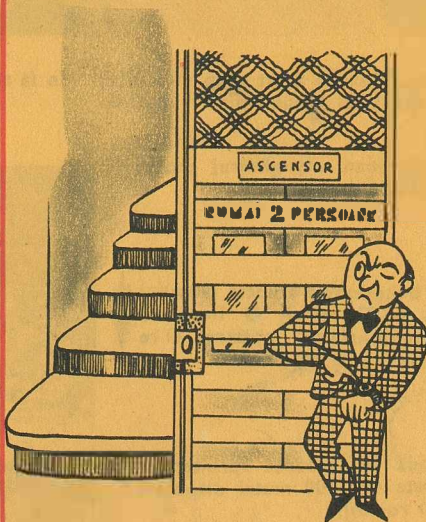
U.C.D., partidul lui Adenauer, a propus candidatura criminalului nazist Oberländer, autorul masacrelor de la Lvov, în Bundestağul vest-german, în scopul „reabilitării lui politice”.

(Ziarele)

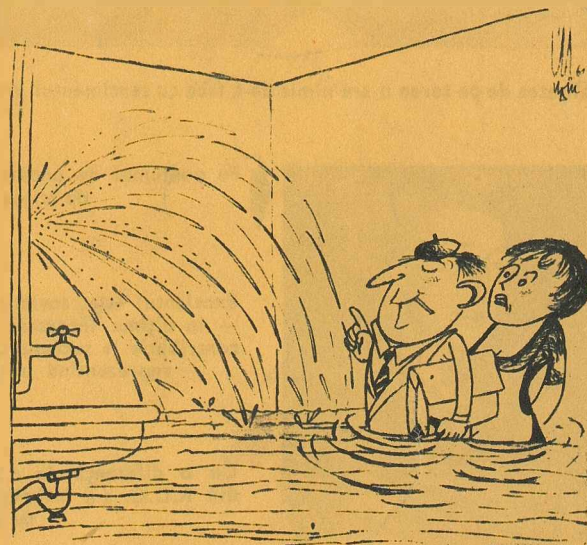
— Ca să te putem utiliza, dragă Oberländer, trebuie să te scăpăm de mirosul groșilor comunel...

Desen de V. TIMOC

— Colosali! De un ceas așteapt a doua persoană și nu vine nimeni...

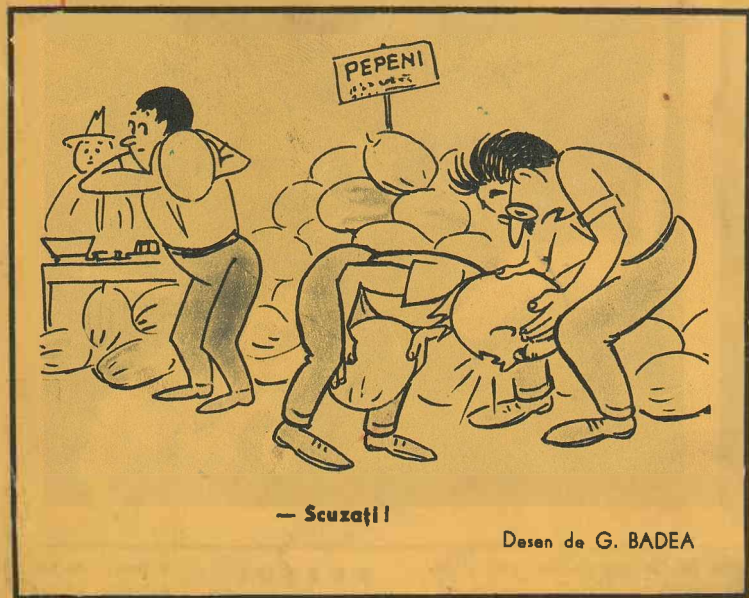
Desen de E. MIHĂILESCU

— Buni! Eu fac devizul, și-n câteva zile vom trimite instalatorul.

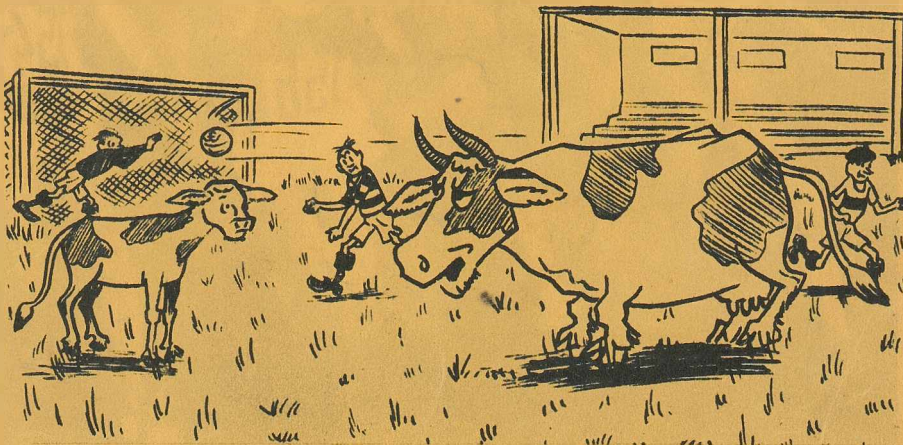
Desen de N. CLAUDIU

Unele terenuri de sport sînt lăsate în părăsire din neglijența celor puși să le îngrijească.

— Scuzați!

Desen de G. BADEA

DISCIPLINA

Vaca: Părăsește imediat terenul! Tu joacă cu juniorii!

Desen de Fred GHENADESCU